

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr. 8.

Warszawa, dnia 15 sierpnia 1933 r.

Prenumeratę (w Warszawie zł. 12 rocznie, poza Warszawą zł. 16) przyjmuje wyłącznie Księgarnia Rolnicza w Warszawie, ul. Mazowiecka 10.

T R E Ś Ć :

USTAWY I ROZPORZĄDZENIA:

	Str.
143. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 24 maja 1933 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie ulg przy spłacie należności Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej (Dz. U. R. P. z dn. 4.VII.33 r. Nr. 47 poz. 377).	363
144. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 26 czerwca 1933 r. o zasadach udzielania pomocy instytucjom, zawierającym układy z dłużnikami w zakresie wierzytelności rolniczych (Dz. U. R. P. z dn. 8.VII.33 r. Nr. 50, poz. 395)	367
145. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 9 maja 1933 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Wojskowych w sprawie obszarów, na których gospodarstwa osadników wojskowych są wolne od nadzwyczajnej daniny majątkowej. (Dz. U. R. P. z dn. 15.VII.33 r. Nr. 53, poz. 401)	372
146. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 24 maja 1933 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o użytkowaniu Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej w związku z parcelacją gruntów państwowych. (Dz. U. R. P. z dnia 21.VII.33 r. Nr. 55, poz. 414)	373
147. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 30 maja 1933 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie opłat i należności za wykonanie scalenia gruntów. (Dz. U. R. P. z dn. 21.VII.33 r. Nr. 55, poz. 415)	378
148. Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 28 czerwca 1933 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 12 marca 1932 r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne. (Dz. U. R. P. z dn. 21.VII.33 r. Nr. 55 poz. 423)	384

149. Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 28 czerwca 1933 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. w sprawie segregacji wierzytelności na nieruchomościach ziemskich parcelowanych w celu spłaty uciążliwych zobowiązań. (Dz. U. R. P. z dn. 21.VII.33 r. Nr. 55, poz. 424) . 390
150. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 14 czerwca 1933 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Komunikacji i Opieki Społecznej o uzupełnieniu rozporządzenia z dnia 9 stycznia 1928 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych. (Dz. U. R. P. z dn. 28.VII.33 r. Nr. 58, poz. 435) 401
151. Wykaz ustaw i rozporządzeń 402

OKÓLNIKI I PISMA OKÓLNE.

152. Pismo okólne M. R. i R. R. Nr. L. F./51/88/32 z dn. 9 sierpnia 1932 r. w sprawie wydzierżawiania obiektów pozostających w przejściowej administracji O. U. Z. 404
153. Pismo okólne M. R. i R. R. Nr. Agr. XI. 1/335/33 z dn. 20 czerwca 1933 r. w sprawie obniżenia tenuty dzierżawnej gruntów pozostających w przejściowej administracji O. U. Z. 405
154. Pismo okólne Ministerstwa R. i R. R. Nr. M. I. 1/19 z dn. 3 lipca 1933 r. w sprawie programu prac z działu wodno-prawnego w O. U. Z. i starostwach powiatowych 406
155. Pismo okólne M. R. i R. R. Nr. Agr. XIV. 5/428/33 z dn. 6 lipca 1933 r. w sprawie wydzielania gruntów na ogólne cele państwowe przy parcelacji majątków państwowych 409
156. Pismo okólne M. R. i R. R. Nr. P. XXVI. 1/2039/33 z dn. 28 lipca 1933 r. w sprawie trybu sprzedaży działek specjalnych 410
157. Pismo okólne M. R. i R. R. Nr. SC. R./O/224 z dn. 29 lipca 1933 r. w sprawie zwolnienia scalanych gruntów od podatku gruntowego 411

SKOROWIDZ RZECZOWY.

CHOROBY ZARAŻLIWE.

- poz. 150. zwalczanie zaraźliwych chorób zwierzęcych 401

DZIERŻAWY.

- poz. 152. wydzierżawianie obiektów pozostających w przejściowej administracji 404
- poz. 153. obniżenie tenuty dzierżawnej 405

FUNDUSZ OBROTOWY REFORMY ROLNEJ.

- poz. 143. ulgi przy spłacie należności F. O. R. R. 363
- poz. 146. użytkowanie F. O. R. R. w związku z parcelacją rządową 373

OSADNICTWO WOJSKOWE.

- poz. 145. obszary wolne od nadzwyczajnej daniny majątkowej. 372

PARCELACJA RZĄDOWA.

- poz. 155. wydzielanie gruntów na cele państwowe 409
- poz. 156. tryb sprzedaży działek specjalnych 410

SCALANIE GRUNTÓW.

Str.

poz. 147. opłaty i należności za scalanie	378
poz. 157. zwolnienie od podatku gruntowego scalanych gruntów	411

WIERZYTELNOŚCI.

poz. 144. pomoc instytucjom, zawierającym układy z dłużnikami	367
poz. 148. jednolity tekst ustawy z dn. 12 marca 1932 r.	384
poz. 149. segregacja wierzytelności uciążliwych zobowiązań	390

WODNO - PRAWNE SPRAWY.

poz. 154. program prac	406
----------------------------------	-----

143.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA
I REFORM ROLNYCH

z dnia 24 maja 1933 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie ulg przy spłacie należności Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej.

Na podstawie art. 25 cz. 2 ustawy z dnia 9 marca 1932 r. o Funduszu Obrotowym Reformy Rolnej (Dz. U. R. P. 26, poz. 236) zarządza się co następuje:

§ 1. Przy spłacie należności Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej z tytułu zakredytowanej reszty należności za rozparcelowane grunty państwowe i z tytułu pożyczek z części kredytowej Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej, z wyjątkiem pożyczek, wymienionych w § 8, stosowane będą ulgi, określone w §§ 2 — 6.

§ 2. Egzekucję należności, płatnych przed dniem 1 stycznia 1932 r., wstrzymuje się do dnia 30 czerwca 1935 r.

§ 3. Spłatę części należności, przypadającej na amortyzację kapitału w ratach, płatnych w czasie od dnia 1 lipca 1933 r. do dnia 30 czerwca 1935 r., odracza się. W ratach, płatnych w czasie od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca 1933 r., odroczenie obejmuje połowę raty, obliczonej przy zastosowaniu oprocentowania, jakie obowiązywało dla rat, płatnych w 1932 r. Sposób, terminy i warunki spłaty należności odroczonej normuje osobne rozporządzenie.

§ 4. Zamiast części należności, stanowiącej odsetki od kapitału wraz z dodatkiem administracyjnym, pobierane będą w czasie od dnia 1 lipca 1933 r. do dnia 30 czerwca 1935 r. od dłużników w terminach płatności rat kwoty, obliczone według zasad następujących:

a) dla nabywców samodzielnych gospodarstw rolniczych, oraz działek ogrodniczo-warzywniczych i rzemieślniczych wiejskich, których zadłużenie (§ 5) na jeden hektar nabytych gruntów wynosi:

do 1000 zł. — rocznie w wysokości $3\frac{1}{2}\%$ zadłużenia,

od 1000 zł. do 1166 zł. — rocznie w wysokości 35 zł. z 1 hektara,

„ 1166 zł. do 1500 zł. — rocznie w wysokości 3% zadłużenia,

„ 1.500 zł. do 1800 zł. — rocznie w wysokości 45 zł. z 1 hektara,

„ 1800 zł. do 2000 zł. — rocznie w wysokości $2\frac{1}{2}\%$ zadłużenia,

„ 2000 zł. do 2500 zł. — rocznie w wysokości 50 zł. z 1 hektara,

„ 2500 zł. do 2700 zł. — rocznie w wysokości 2% zadłużenia,

„ 2700 zł. do 3600 zł. — rocznie w wysokości 54 zł. z 1 hektara,

powyżej 3600 zł. — rocznie w wysokości $1\frac{1}{2}\%$ zadłużenia,

b) dla nabywców działek dodatkowych kwoty o $\frac{1}{3}$ wyższe od obliczonych według p. a),

c) dla nabywców parcel robotniczych i urzędniczych oraz działek wydzielonych na cele nierolnicze, w wysokości 3% zadłużenia rocznie,

d) dla nabywców parcel robotniczych i urzędniczych, położonych na obszarze województwa śląskiego, w wysokości 2% zadłużenia rocznie,

e) dla nabywców, z którymi zawarte były umowy sprzedaży lub przyrzeczenia sprzedaży, ustalające cenę sprzedażną działek w markach, a na których prawo własności działek nabytych przeniesione zostało w drodze orzeczeń, wydanych na podstawie art. 61 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1), po dokonaniu oszacowania działek w myśl art. 68 powołanej ustawy w wysokości 1% zadłużenia rocznie,

f) stawki, ustalone w punktach a) — e), mogą podlegać rewizji co rok.

§ 5. 1. Przy ustalaniu stopy procentowej lub mnożnej w złotych z hektara oraz przy obliczaniu wysokości pobieranych w myśl § 4 kwot bierze się za podstawę sumę zadłużenia łącznego z tytułu nabycia działki, według stanu tej należności na początek okresu amortyzacyjnego zakredytowanej reszty należności, i z tytułu pożyczek z części kredytowej Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej, których termin płatności już nastąpił, według nominalnej sumy pożyczki.

2. Dla nabywców, którzy w całkowicie uiszczonych ratach

wpłacili na umorzenie kapitału co najmniej 15% zadłużenia, obliczonego w myśl cz. 1, należy stosować postanowienie cz. 1 z tem, że:

a) zamiast mnożnej, gdy wypadnie ona z obliczenia, stosuje się stopę procentową, ustaloną dla zadłużenia na jeden ha bezpośrednio większego,

b) przy obliczaniu pobieranych kwot bierze się za podstawę wysokość nieumorzonego kapitału.

§ 6. Przy obliczaniu w myśl § 4 zadłużenia na jeden hektar gruntu nie bierze się pod uwagę części obszaru, wyrażonej w ilości metrów niepodzielnej przez tysiąc.

§ 7. 1. Ulg, określonych w §§ 2 — 6, nie stosuje się:

a) do nabywców, z którymi zawarte były umowy sprzedaży, ustalające cenę sprzedażną działek w markah, przerachowanych na złote według rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatno - prawnych (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 441), którego tekst jednolity ogłoszony został w załączniku do rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 marca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 213),

b) do pożyczek, określonych w § 1, o ile pożyczki te ciążyą na gospodarstwach, obciążonych ponadto przed dniem 1 stycznia 1933 r. pożyczką długoterminową w listach zastawnych Państwowego Banku Rolnego.

2. Ulg, określonych w §§ 3 — 6 nie stosuje się do nabywców osad likwidacyjnych, sprzedanych przez Komisarjat b. Głównego Urzędu Likwidacyjnego na b. zabór pruski, którym reszta ceny kupna zakredytowana została w życie.

§ 8. 1. Państwowy Bank Rolny może wstrzymać egzekucję, odraczać i rozkładać na raty zaległe należności oraz przenosić spłatę należności do dłuższego okresu amortyzacyjnego, nieprzekraczającego lat 30, w stosunku do należności z tytułu pożyczek, udzielonych przy scalaniu i pożyczek na meljoracje, dokonywane w związku z przebudową ustroju rolnego, udzielonych z sum, wchodzących obecnie do części kredytowej Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej.

2. Państwowy Bank Rolny w stosunku do należności za techniczne wykonanie scalenia, za regulację hipotek w związku ze scaleniem gruntów oraz z tytułu opłat przy znoszeniu służebności, może wstrzymać egzekucję, ponadto zaś, gdy należności te obciążają gospodarstwa razem z innymi należnościami Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej, może odraczać i rozkładać na raty zaległe należności oraz przenosić spłatę należności do okresu amortyzacyjnego, nieprzekraczającego lat 30.

3. Wstrzymanie egzekucji na podstawie cz. 1 i 2 może być

cofnięte w razie zalegania dłużnika z uiszczeniem poszczególnych rat, przypadających w latach 1932 — 1935.

4. Od zaległości, których egzekucja zostanie wstrzymana w myśl cz. 1 i 2, a do których nie zostanie zastosowane postanowienie cz. 3 nie pobiera się odsetek zwłoki.

§ 9. Przy spłacie należności z tytułu pożyczek, udzielonych z sum, wchodzących obecnie do części meljoracyjnej Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej, stosowane będą ulgi następujące:

1. Państwowy Bank Rolny może wstrzymać egzekucję należności zaległych tylko w stosunku do tych dłużników, którzy w latach 1933 i 1934 uiszczają będą w terminach wskazanych przez Państwowy Bank Rolny zaliczki, wynoszące rocznie co najmniej 9% ogólnej sumy zadłużenia, oraz przypadający w tych ratach dodatek administracyjny Państwowego Banku Rolnego.

2. Ogólna suma zadłużenia (cz. 1) obliczona będzie z uwzględnieniem zarówno sumy długu pozostałego do umorzenia, jak sumy zaległych rat i oprocentowania według stanu na dzień 2 stycznia 1933 r.

3. Od zaległości, których egzekucja zostanie w myśl cz. 1 wstrzymana, nie pobiera się odsetek zwłoki w latach 1933 i 1934.

4. Okres spłaty pożyczek, może być na skutek podań dłużników przedłużony, nie więcej jednak niż o trzy lata, przyczem przedłużenie okresu spłaty nie ma wpływu na ustalony przy udzielaniu pożyczki termin płatności pierwszej raty pożyczki.

5. Niezależnie od postanowień cz. 4, Państwowy Bank Rolny może odraczać termin płatności poszczególnych rat pożyczek w wypadkach klęsk żywiołowych lub nieurodzaju oraz w wypadkach wyjątkowych, w których stwierdzone zostanie, że dłużnik z wykonanych meljoracji nie odniósł przewidywanych korzyści. Termin płatności raty odroczonej nie może być późniejszy, niż termin płatności ostatniej raty pożyczki, a jeżeli odroczeniu ulega ostatnia rata — okres odroczenia nie może przekraczać lat 3. Udzielając odroczenia Państwowy Bank Rolny ustali równocześnie sposób spłaty odroczonej raty oraz odsetek.

6. Oprocentowanie należności, określonych w § 9, obniża się począwszy od roku 1932 do 4% w stosunku rocznym.

§ 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą moc obowiązującą: rozporządzenie Ministra Reform Rolnych z dnia 1 marca 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Rolnictwa i Sprawiedliwości w sprawie ulg przy spłacie należności Skarbu Państwa związanych z przebudową ustroju rolnego (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 296) i rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 14 lipca 1932 r. wydane w porozumieniu z Mini-

strem Skarbu w sprawie ulg przy spłacie niektórych należności Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej (Dz. U. R. P. Nr. 68, poz. 627).

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Nakonecznikow-Klukowski

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*.

(Dz. U. R. P. z dn. 4 lipca 1933 r. Nr. 47, poz. 377).

144.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 26 czerwca 1933 r.

o zasadach udzielania pomocy instytucjom, zawierającym układy z dłużnikami w zakresie wierzytelności rolniczych.

Na podstawie art. 3 i 10 ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o ułatwieniach dla instytucyj kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 211) zarządzam co następuje:

§ 1. Czynności, dotyczące pomocy Skarbu Państwa, przewidzianej w części pierwszej ustawy z dnia 24 marca 1933 r., o ułatwieniach dla instytucyj kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, z wyjątkiem pomocy przewidzianej w ustępie drugim art. 4 tej ustawy, wykonywane będą przez Bank Akceptacyjny Spółkę Akcyjną.

Przy Banku Akceptacyjnym Sp. Akc. będzie działał Komitet Konwersyjny dla spraw, związanych z pomocą Skarbu Państwa, złożony z trzech członków i potrzebnej liczby zastępców, powołanych przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych. Członkiem Komitetu Konwersyjnego może być również członek Rady Nadzorczej Banku Akceptacyjnego Sp. Akc. Komitet spełnia swe czynności w kompletach, składających się z trzech osób z pośród członków i ich zastępców. Komitet Konwersyjny będzie działał zgodnie z przepisami specjalnego regulaminu, zatwierdzonego przez Ministra Skarbu.

§ 2. Pomoc Skarbu Państwa w wysokości 75.000.000 zł. będzie przeznaczona na pokrycie strat instytucyj z tytułu odsetek i kapitału (§§ 11 i 12) na wierzytelnościach rolniczych, objętych układami, zawartymi na zasadach, przewidzianych w rozporządzeniu niniejszem.

Układy takie będą w dalszym ciągu tego rozporządzenia nazywane układami konwersyjnymi.

§ 3. Wierzytelność jest rolniczą w rozumieniu rozporządzenia niniejszego, jeżeli którakolwiek z osób odpowiedzialnych za zobowiązanie jest posiadaczem gospodarstwa wiejskiego w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o utworzeniu urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 253).

§ 4. Pomoc Skarbu Państwa może być udzielana następującym instytucjom:

- 1) bankom państwowym;
- 2) przedsiębiorstwom bankowym, wymienionym w art. 2, 3 i 119 prawa bankowego (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 34, poz. 321);
- 3) spółdzielniom kredytowym, komunalnym kasom oszczędności i gminnym kasom pożyczkowo-oszczędnościowym;
- 4) centralom finansowym i gospodarczym oraz przedsiębiorstwom, oznaczonym przez Ministra Skarbu.

Wymienione wyżej instytucje i przedsiębiorstwa nazywane będą w rozporządzeniu niniejszem instytucjami wierzytel-skimi.

Spółdzielnie kredytowe, komunalne kasy oszczędności i gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe będą mogły korzystać z pomocy Skarbu Państwa w zasadzie tylko za pośrednictwem banków państwowych i centrali finansowych.

Minister Skarbu na wniosek Rady Banku Akceptacyjnego Sp. Akc. ustali listę spółdzielni kredytowych i komunalnych kas oszczędności, które będą mogły korzystać z pomocy Skarbu Państwa bezpośrednio.

Z pomocy Skarbu Państwa korzystać również mogą komunalne kasy oszczędności, które zawarły układy z wydziałami powiatowemi o przejęciu i likwidacji wierzytelności rolniczych.

§ 5. Pomoc Skarbu Państwa udzielana będzie instytucjom wierzytel-skim pod warunkiem zawarcia przez nie układów konwersyjnych z dłużnikami.

§ 6. Instytucje wierzytel-skie, zamierzające korzystać z pomocy Skarbu Państwa, winny zawrzeć z dłużnikami układy konwersyjne co do wszystkich swoich wierzytelności rolniczych, które nadają się do konwersji, zgodnie z przepisami rozporządzenia niniejszego, a w szczególności z postanowieniami §§ 3, 8 i 9.

Układy te powinny być przedstawiane do zatwierdzenia Komitetowi Konwersyjnemu (§ 1) za pośrednictwem Banku Akceptacyjnego Sp. Akc.

Komitet Konwersyjny ocenia, czy wierzytelności, objęte układem, oraz warunki układu odpowiadają przepisom rozporządzenia niniejszego.

Dłużnik, z którym nie został zawarty układ, ma prawo odwołania do Komitetu Konwersyjnego. Przepis ten nie dotyczy dłużników banków państwowych.

Warunki, pod którymi mogą być wnoszone przez dłużników odwołania do Komitetu Konwersyjnego, będą ustalone przez ten Komitet.

§ 7. Bank Akceptacyjny Sp. Akc. będzie zawierał z instytucjami wierzycielskimi umowy w przedmiocie pomocy Skarbu Państwa, przewidzianej w rozporządzeniu niniejszem.

Umowy te powinny przewidywać rygory na wypadek uchylania się instytucyj wierzycielskich od zastosowania przepisów rozporządzenia niniejszego, a zwłaszcza przepisów § 6.

Umowy rzeczono podlegają zatwierdzeniu Ministra Skarbu.

Zawieranie umów co do pomocy Skarbu Państwa odbywać się będzie stopniowo w miarę zawierania przez instytucje wierzycielskie układów konwersyjnych z dłużnikami.

§ 8. Za nienadające się do konwersji przy pomocy Skarbu Państwa należy uważać:

I. wierzytelności nieściągalne;

II. wierzytelności, które mogą być spłacone bez przeprowadzenia konwersji;

III. wierzytelności, przypadające od dłużników, którzy nie mogą dostarczyć zabezpieczeń, wymienionych w § 9.

W szczególności nie mogą być objęte układami konwersyjnymi wierzytelności, przypadające:

1) od dłużników, którzy z uwagi na swe nadmierne obciążenia finansowe, bądź z innych przyczyn, nie mogliby wykonać warunków układów konwersyjnych, a zwłaszcza od dłużników, których ogólne obciążenie hipoteczne przekracza 75% szacunku ich gospodarstw wiejskich, ustalonego według taryf instytucyj ziemskiego kredytu długoterminowego;

2) od dłużników, których ogólne zadłużenie nie przekracza:

A. dla gospodarstw o obszarze do 100 ha — od 25 zł. do 50 zł. za hektar, a to w zależności od lokalnych warunków gospodarczych; szczegółowe postanowienia w tej mierze ustali Komitet Konwersyjny;

B. dla gospodarstw o obszarze ponad 100 ha — 35% szacunku gospodarstwa, ustalonego według taryf instytucyj ziemskiego kredytu długoterminowego.

3) Od dłużników, których ogólne zadłużenie w danej instytucji nie przekracza:

A. dla gospodarstw o obszarze do 50 ha — 150 zł.,

B. dla gospodarstw o obszarze od 50 do 100 ha — 500 zł.,

C. dla gospodarstw o obszarze ponad 100 ha — 2.000 zł.

Ponadto nie mogą być objęte układami konwersyjnymi nowe wierzytelności, powstałe po dniu 1 lipca 1932 r.; wystawienie nowych obligów, celem wymiany w części lub w całości obli-

gów dawniej wystawionych lub pokrycia dawniej zaciągniętych zobowiązań, nie powoduje powstania nowej wierzytelności w rozumieniu paragrafu niniejszego.

§ 9. Układy konwersyjne winny być zabezpieczone, niezależnie od osobistego zobowiązania dłużnika:

1) papierami wartościowymi o stałym, bądź niestałym, oprocentowaniu w stosunku 85% ich kursu giełdowego, lub kursu ustalonego przez Radę Banku Akceptacyjnego Sp. Akc., jeżeli kurs ich na giełdzie nie jest notowany, albo

2) hipotekami (czystymi wpisami, kaucjami hipotecznymi i t. d.), mieszczącymi się w 75% szacunku nieruchomości, ustalonego zgodnie z taryfami instytucji ziemskiego kredytu długoterminowego, albo

3) innymi zabezpieczeniami, uznanymi za dostateczne przez Radę Banku Akceptacyjnego Sp. Akc. Uchwały Rady w tej mierze muszą uzyskać zatwierdzenie Ministra Skarbu.

§ 10. Układy konwersyjne z dłużnikami, zawierane będą w zasadzie na okres 7 lat. Za zgodą dłużników okres ten może być krótszy.

Kapitał długu, objętego układem, nie będzie podlegał spłacie w ciągu pierwszego roku, bądź w ciągu pierwszych dwóch lat, stosownie do oceny instytucji wierzycielskiej, która powinna uwzględniać stopień ogólnego zadłużenia krótkoterminowego dłużnika. W ciągu pozostałych 6, bądź 5 lat kapitał długu będzie ulegał spłacie według jednej z następujących skali:

1) przy dwuletniej karencji ulega spłacie

w trzecim roku	—	5%
w czwartym roku	—	10%
w piątym roku	od 15 do	25%
w szóstym roku	od 20 do	30%
w siódmym roku	od 50 do	30% pierwotnego długu,

2) przy jednorocznej karencji ulega spłacie

w drugim roku	—	5%
w trzecim roku	—	10%
w czwartym roku	—	15%
w piątym roku	—	20%
w szóstym roku	—	20%
w siódmym roku	—	30% pierwotnego długu.

Oprocentowanie długów, objętych układami konwersyjnymi, ustalać będzie Minister Skarbu. Oprocentowanie to na okres pierwszych dwóch lat wykonywania układów ustala się na 6¼% w stosunku rocznym.

§ 11. Pomoc Skarbu Państwa w związku z obniżeniem dłużnikom odsetek przy zawieraniu układów konwersyjnych przyznawana będzie instytucjom wierzycielskim w umowach, zawie-

ranych przez nie z Bankiem Akceptacyjnym Sp. Akc. (§ 7) tylko w ciągu pierwszych 2 lat od daty uzyskania mocy prawnej przez poszczególne układy konwersyjne, przyczem instytucje wierzycielskie otrzymywać będą od wierzytelności, objętych układami konwersyjnymi:

1) 2% w stosunku rocznym, jeżeli wszystkie wierzytelności rolnicze instytucji stanowią co najmniej 50% ogólnej sumy kredytów, udzielonych przez instytucję,

2) 1½% w stosunku rocznym, jeżeli wszystkie wierzytelności rolnicze instytucji stanowią od 33% do 50% ogólnej sumy kredytów, udzielonych przez instytucję,

3) 1% w stosunku rocznym, jeżeli wszystkie wierzytelności rolnicze instytucji stanowią od 10% do 33% ogólnej sumy kredytów, udzielonych przez instytucję.

Ponadto spółdzielniom kredytowym, komunalnym kasom oszczędności i gminnym kasom pożyczkowo-oszczędnościowym może być przyznana, na podstawie decyzji Ministra Skarbu, dodatkowa pomoc, nieprzekraczająca ¾% rocznie.

Stosunek sumy wierzytelności rolniczych instytucji do ogólnej sumy udzielonych przez nią kredytów ustalać się będzie według stanu z dnia 31 grudnia 1932 r.

Ogólna suma, przypadająca instytucjom wierzycielskim z tytułu pomocy Skarbu Państwa, przewidzianej w paragrafie niniejszym, nie może przekroczyć połowy ogólnej sumy strat tych instytucyj, powstałych skutkiem obniżenia oprocentowania przy zawieraniu układów konwersyjnych.

§ 12. Pomoc Skarbu Państwa z tytułu strat na kapitale udzielana będzie instytucjom wierzycielskim w wysokości 50% sumy strat, poniesionych przez te instytucje na kapitale wierzytelności, objętych układami konwersyjnymi.

§ 13. Kapitał wierzytelności rolniczej będzie uznany za stracony (nieściągalny), jeżeli dłużnik nie uiścił należności, przypadającej na mocy układu konwersyjnego, a środki egzekucyjne, przeprowadzone przez instytucję wierzycielską, nie doprowadziły do uzyskania pokrycia tych należności.

O stracie (nieściągalności) całości, lub części kapitału wierzytelności decyduje Bank Akceptacyjny Sp. Akc. po uwzględnieniu wszelkich okoliczności, dotyczących stanu majątkowego dłużnika i środków egzekucyjnych, zastosowanych przez instytucję wierzycielską. Decyzja Banku Akceptacyjnego Sp. Akc. w tej mierze jest ostateczna. Przepisy ustępu niniejszego nie dotyczą banków państwowych.

Na żądanie Banku Akceptacyjnego Sp. Akc. instytucja wierzycielska będzie obowiązana przekazać wierzytelność, uznaną za straconą (nieściągalną), Państwowemu Bankowi Rolnemu, który będzie nią administrował na rachunek Skarbu Państwa.

Przepis ustępu poprzedniego nie dotyczy wierzytelności

Banku Gospodarstwa Krajowego, uznanych za stracone (nieściągalne).

Po przekazaniu wierzytelności, uznanej za straconą (nieściągalną), Bank Akceptacyjny Sp. Akc. otworzy instytucji rachunek do wysokości przyznanej pomocy Skarbu Państwa.

§ 14. Bank Akceptacyjny Sp. Akc. będzie sporządzał za każde ubiegłe półrocze kalendarzowe zestawienie sum, potrzebnych na cele pomocy Skarbu Państwa z tytułu strat, ponoszonych przez instytucje wierzycielskie na odsetkach i kapitale wierzytelności, objętych układami konwersyjnymi, i będzie przedkładał te zestawienia Ministrowi Skarbu dla otrzymania dotacji, przeznaczonej na wykonanie pomocy Skarbu Państwa.

§ 15. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*.

(Dz. U. R. P. z dn. 8 lipca 1933 r. Nr. 50, poz. 395).

145.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBUR

z dnia 9 maja 1933 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Wojskowych w sprawie obszarów, na których gospodarstwa osadników wojskowych są wolne od nadzwyczajnej daniny majątkowej.

Na podstawie art. 4, część II, pkt. 5 ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o nadzwyczajnej daninie majątkowej (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 248) zarządza się co następuje:

§ 1. Ze zwolnienia od obowiązku uiszczania nadzwyczajnej daniny majątkowej w myśl art. 4, część II, pkt. 5 ustawy o nadzwyczajnej daninie majątkowej korzystają gospodarstwa osadników wojskowych o powierzchni do 45 ha ziemi na obszarze województw: wołyńskiego, poleskiego, nowogródzkiego, wileńskiego, oraz powiatów: augustowskiego grodzieńskiego, suwalskiego i wołkowyskiego — województwa białostockiego.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Nakoniecznikow - Klukowski

Kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych: *Fabrycy*.

(Dz. U. R. P. z dn. 15 lipca 1933 r. Nr. 53, poz. 401).

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 24 maja 1933 r.

*wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o użytkowaniu
Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej w związku z parcelacją
gruntów państwowych.*

Na podstawie cz. 2 art. 25 i art. 26 ustawy z dnia 9 marca 1932 r. o Funduszu Obrotowym Reformy Rolnej (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 236) zarządza się co następuje:

R o z d z i a ł I.

*Administracja przejściowa państwowych nieruchomości ziem-
skich, przeznaczonych do parcelacji.*

§ 1. Przeznaczone do parcelacji państwowe nieruchomości ziemskie do czasu ich rozparcelowania pozostają pod bezpośrednim zarządem urzędów ziemskich lub są przez te urzędy oddawane w dzierżawę. Nie dotyczy to nieruchomości, znajdujących się pod zarządem organów administracji lasów państwowych.

§ 2. Wydzierżawianie nieruchomości na okres dłuższy niż 3 lata winno być dokonywane zasadniczo w drodze przetargu. Zaniechanie przetargu dopuszczalne jest tylko w przypadkach, gdy nieruchomość nie przekracza 60 ha. W innych przypadkach zaniechanie przetargu może nastąpić tylko za zgodą Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

§ 3. 1) Na prośbę wniesioną na piśmie przez dzierżawcę zatwierdzonego na nabywcę dzierżawionej działki, urząd ziemski może udzielić zgody na zabudowanie tej działki stosownie do planów i kosztorysów, jakie będą przyjęte przez urząd ziemski, ustalając jednocześnie warunki, jakim winien zadość uczynić dzierżawca przy wznoszeniu budynku i sposób ustalenia odszkodowania, przewidzianego w cz. 2.

2) Dzierżawca, który zabudował się za zgodą urzędu ziemskiego, przewidzianą w cz. 1, a któremu następnie urząd ziemski odmówił przeniesienia prawa własności, otrzyma na żądanie odszkodowanie za wzniesione przez siebie, a pozostawione na działce budynki. Wysokość tego odszkodowania będzie ustalona według wartości budynków w chwili przejęcia działki przez urząd ziemski.

§ 4. W przypadkach stwierdzenia, iż ustalony czynsz dzierżawny nie odpowiada dochodowości wydzierżawionej nierucho-

mości, lub w razie nieurodzaju, pożaru lub innej żywiołowej klęski, śmierci albo ciężkiej choroby dzierżawcy, urząd ziemski może na prośbę dzierżawcy lub osób interesowanych udzielić ulgi w spłacie czynszu dzierżawnego zarówno zaległego, jak i bieżącego w postaci odroczenia terminu płatności czynszu dzierżawnego, rozłożenia na raty lub zmniejszenia należności. Ulgi w spłacie czynszu w postaci odroczenia terminu płatności lub rozłożenia na raty mogą być również udzielane w przypadku, gdy z powodu poczynienia wkładów, potrzebnych i pożytecznych dla gospodarstwa, dzierżawca nie jest w stanie bez uszczerbku dla gospodarstwa wpłacić w terminie raty dzierżawnej. Za czas odroczenia terminu płatności rat dzierżawnych lub ich części nie pobiera się żadnych odsetek.

R o z d z i a ł II.

Należności za rozparcelowane grunty państwowe.

§ 5. 1) Osoby, zatwierdzone na nabywców parcelowanych gruntów państwowych winny przed wejściem w posiadanie nabywanych działek wpłacić na poczet należności za te działki następujące kwoty:

a) bezrolni nabywcy samodzielnych gospodarstw rolniczych 5% ceny sprzedażnej,

b) nabywcy gospodarstw wzorowych — kwotę według uznania urzędu ziemskiego, nie mniej jednak niż 15% ceny sprzedażnej,

c) nabywcy obiektów przemysłowych — kwotę według uznania urzędu ziemskiego, nie mniej jednak niż 25% ceny sprzedażnej,

d) inni nabywcy — 10% ceny sprzedażnej.

2) Wpłata, przewidziana w cz. 1, nie może być niższą od kwoty szacunku zasiewów, zapasów, materiałów i inwentarzy, oddanych wraz z działką.

3) Silniejszym finansowo nabywcom z kategorii, wymienionej w przepisie p. d cz. 1 z wyjątkiem właścicieli karłowatych gospodarstw, wpłata, określona w powołanym przepisie, może być podwyższona do 100% ceny sprzedażnej.

§ 6. 1) Reszta należności, stanowiąca różnicę pomiędzy kwotą należności Skarbu Państwa z tytułu sprzedaży działki, a kwotą, zaliczoną na poczet tej należności z tytułu wpłat, dokonanych przez nabywcę, i z tytułu przejętych przez niego obciążeń, ulega zakredytowaniu na zasadzie przepisów niniejszego paragrafu, o ile przekracza 200 zł.

2) Spłata zakredytowanej reszty należności następuje w półrocznych ratach amortyzacyjnych w ciągu lat 41. Jednakże dla spłaty reszty należności za grunty, nabyte na potrzeby gminne, szkolne, zdrowotne, kościelne i inne cele publiczne, oraz

na cele nierolnicze — okres amortyzacyjny nie może przekraczać lat 20.

3) Jeżeli przy okresie amortyzacyjnym, przewidzianym w cz. 2, kwota rocznej wpłaty z tytułu reszty należności wynosiłaby mniej niż 40 zł., to okres amortyzacyjny przyjmuje się odpowiednio krótszy z uwzględnieniem przepisu cz. 5.

4) Za zgodą nabywcy może być ustalony krótszy okres amortyzacyjny, niż to przewiduje cz. 2. W zależności od zmian w stanie finansowym nabywcy ustalony już krótszy okres amortyzacyjny może być później zastąpiony na prośbę nabywcy przez okres dłuższy w granicach postanowień cz. 2 i 3.

5) Ustala się następujące dopuszczalne okresy amortyzacyjne: 5, 10, 15, 20, 30, 38 i 41 lat.

6) Gdy kwota rocznej wpłaty z tytułu reszty należności wynosi mniej niż 50 zł., mogą być wyznaczone zamiast półrocznych roczne raty amortyzacyjne.

7) Początek okresu amortyzacyjnego winien być liczony z uwzględnieniem § 8:

a) gdy przeniesienie prawa własności działki na nabywcę jest dokonywane w okresie kwiecień — wrzesień — od najbliższego 1 stycznia,

b) gdy przeniesienie prawa własności dokonywane jest w okresie październik — marzec — od najbliższego 1 lipca.

8) Raty amortyzacyjne będą płatne:

a) półroczne w terminach 1 kwietnia za pierwsze półrocze kalendarzowe i 1 października za drugie półrocze kalendarzowe,

b) roczne — w terminie 1 października.

§ 7. Reszta należności, nie przekraczająca 200 zł. (cz. 1 § 6), może być rozłożona na raty, płatne w okresie najdalej 4 lat.

§ 8. 1) Nabywcom samodzielnych gospodarstw rolniczych, z wyjątkiem gospodarstw wzorowych, odracza się rozpoczęcie spłaty zakredytowanej należności na czas do upływu 2 lat od dnia wejścia nabywcy w posiadanie działki.

2) Pracownikom folwarcznym, nabywającym działki, odracza się rozpoczęcie spłaty zakredytowanej należności na czas do upływu 3 lat od dnia wejścia nabywcy w posiadanie działki.

3) Gdy rozpoczęcie spłaty zakredytowanej reszty należności zostanie odroczone w myśl postanowień cz. 1 i 2, wówczas okres amortyzacyjny nie może przekraczać 38 lat.

§ 9. 1) Resztę ceny sprzedażnej, pozostałej po wpłaceniu kwot, określonych w § 5, oprocentowuje się za czas od początku najbliższego miesiąca po wejściu osoby, zatwierdzonej na nabywcę, w posiadanie działki. Kwoty wyłożone z części parcelacyjnej Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej na zabudowę, meljorację i inne inwestycje po oddaniu działki w posiadanie, a przed przeniesieniem prawa własności tej działki, oprocent-

towuje się od początku najbliższego miesiąca po dniu wypłaty ostatniej raty tych kwot.

2) W przypadku, gdy ma zastosowanie § 8, należności, wymienione w cz. 1 niniejszego paragrafu, nie podlegają oprocentowaniu w okresie, na jaki odracza się wówczas rozpoczęcie ich spłaty.

3) Stopa oprocentowania należności, wymienionych w cz. 1, wynosi:

a) za czas do początku okresu amortyzacyjnego kredytowanej reszty należności w myśl § 6, — 3% w stosunku rocznym,

b) o ile reszta należności nie ulega zakredytowaniu w myśl § 6 — 3% w stosunku rocznym do końca miesiąca, w którym następuje przeniesienie prawa własności działki na nabywcę, a po tym terminie w razie, gdy reszta należności ulega rozłożeniu na raty w myśl § 7 — 3½% w stosunku rocznym.

4) Do czasu przeniesienia prawa własności działki na nabywcę odsetki z tytułu oprocentowania należności, wymienionych w cz. 1, winny być uiszczone przez nabywcę w dniu 1 października za każdy rok kalendarzowy. Wymiar odsetek dokonywany będzie w nakazach płatniczych.

§ 10. Nabywca ma prawo spłacenia w każdym czasie całości lub części należności przed ustalonym terminem spłaty. Przedterminowe spłaty będą zaliczone na poczet rat najbliższych; jeżeli jednak będą one przewyższać dwie raty amortyzacyjne prócz raty bieżącej, to ulegają odpowiedniemu zmniejszeniu wszystkie raty amortyzacyjne.

§ 11. 1) W razie trudności płatniczych, wynikłych z powodu nieurodzaju, pożaru lub innej klęski, śmierci albo ciężkiej choroby dłużnika, lub jedyne go żywiciela rodziny i t. p. może być dłużnikowi na prośbę jego lub osób zainteresowanych udzielona ulga w spłacie reszty należności, zakredytowanej w myśl § 6, w postaci odroczenia terminu płatności raty amortyzacyjnej na okres do pięciu lat, lub w postaci rozłożenia raty na terminy płatności rat następnych, przypadających w okresie pięciu lat. Odroczenie lub rozłożenie na raty nie może obejmować więcej, niż cztery raty półroczne lub dwie roczne.

2) Ponadto mogą być udzielane powyższe ulgi w przypadku, gdy z powodu poczynionych bez pomocy kredytowej Państwa większych wkładów potrzebnych i pożytecznych dla gospodarstwa, dłużnik nie jest w stanie bez uszczerbku dla gospodarstwa wpłacić raty.

3) Za czas odroczenia lub rozłożenia na raty należności w myśl niniejszego paragrafu nie pobiera się odsetek zwłoki.

§ 12. W razie nieuiszczenia w terminie raty amortyzacyjnej będą od tej raty policzone odsetki zwłoki w wysokości ½% za każdy cały lub rozpoczęty miesiąc zwłoki, poczynając

od upływu 3-ch miesięcy po terminie płatności aż do czasu spłacenia całej raty. Gdyby niespłacona część zakredytowanej reszty należności za działkę została przeniesiona do dłuższego okresu amortyzacyjnego (cz. 4 § 6), to odsetki zwłoki, należne od tego czasu, nie będą pobierane.

§ 13. W razie nabycia na licytacji przez osobę trzecią gruntów, obciążonych należnościami na rzecz Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej, może być ta należność, z wyjątkiem zapadłych lub odroczonej rat, przeniesiona na nowonabywcę na warunkach, jakie były dla spłaty tej należności ustalone.

R o z d z i a ł III.

Przepisy przejściowe.

§ 14. 1) Nabywcom, którzy zostali wprowadzeni w posiadanie działek przed dniem 1.IV. 1932 r., może być zakredytowana reszta należności w myśl §§ 6 i 7 bez względu na wysokość kwot, uiszczonych lub podlegających zaliczeniu na poczet należności za działki.

2) W przypadkach, określonych w cz. 1, stopa oprocentowania reszty należności za czas do początku okresu amortyzacyjnego (p. a cz. 3 § 9) lub do końca miesiąca, w którym następuje przeniesienie prawa własności działki na nabywcę (p. b cz. 3 § 9) wynosi 2% w stosunku rocznym.

§ 15. W przypadkach, gdy należność za działki ustalona prawomocnie jest oczywiście niewspółmierna z należnością, ustaloną później za podobne działki, położone w tej samej nieruchomości ziemskiej i powstałe z parcelacji, przeprowadzonej w tym samym roku, należność ta może być odpowiednio zmniejszona, w każdym poszczególnym przypadku na skutek prośby, wniesionej przez nabywcę, o ile dłużnik znajduje się w trudnym położeniu materialnym i bez uszczerbku dla gospodarstwa nie byłby w stanie uiścić ustalonej prawomocnie za działkę należności.

R o z d z i a ł IV.

Właściwość władz.

§ 16. 1) Udzielanie zgody na zabudowanie działek w myśl cz. 1 § 3 i ustalanie wysokości odszkodowania za wzniesione budynki w myśl cz. 2 § 3 oraz udzielanie ulg w spłacie czynszu dzierżawnego w myśl § 4 należy do okręgowego urzędu ziemskiego.

2) Ustalanie wysokości wpłat na poczet należności za działki w myśl p. b i c cz. 1 § 5 oraz zmniejszanie należności w myśl § 15 należy do okręgowego urzędu ziemskiego.

3) Resztą należności z tytułu sprzedaży działek, zakredytowaną w myśl § 6, administruje Państwowy Bank Rolny. Innymi należnościami administruje okręgowy urząd ziemski.

4) Wymierzanie odsetek z tytułu oprocentowania należności za działki w myśl cz. 4 § 9 należy do powiatowego urzędu ziemskiego.

5) Ulgi w przypadkach, przewidzianych w cz. 4 § 6 (zastąpienie krótszego okresu amortyzacyjnego przez dłuższy) i w cz. 1 § 11, przyznawane być mogą przez Państwowy Bank Rolny samodzielnie, a w przypadkach, przewidzianych w cz. 2 § 11 — w porozumieniu z powiatowym urzędem ziemskim.

6) Zgodę na przeniesienie należności Skarbu Państwa na nabywcę działki z licytacji w myśl § 13 wyraża Państwowy Bank Rolny.

R o z d z i a ł V.

Przepisy końcowe.

§ 17. Wynagrodzenie Państwowego Banku Rolnego za przeprowadzenie parcelacji nieruchomości państwowych może być ustalone bez potrzeby obliczania rzeczywistych kosztów Państwowego Banku Rolnego, bądź w postaci zgóry określonego ryczałtu lub procentu od faktycznie osiągniętej ceny sprzedażnej gruntów, bądź też w postaci prawa zatrzymania przez Bank nadwyżki ponad zgóry określoną globalnie cenę sprzedażną gruntów, przekazanych do parcelacji.

§ 18. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Nakonecznikow-Klukowski

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki.*

(Dz. U. R. P. z dn. 21 lipca 1933 r. Nr. 55, poz. 414).

147.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 30 maja 1933 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie opłat i należności za wykonanie scalenia gruntów.

Na podstawie cz. 2 art. 25 ustawy z dnia 9 marca 1932 r. o Funduszu Obrotowym Reformy Rolnej (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 236) i art. 11 ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 92, poz. 833) zarządza się co następuje:

I. Wysokość opłat i należności.

§ 1. Stawki opłat za techniczne wykonanie scalenia wynoszą od 1 ha gruntów:

A. z pomiarem starego stanu posiadania:

a) na obszarze województw: białostockiego, kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, nowogródzkiego, poleskiego, warszawskiego, wileńskiego i wołyńskiego — 20 złotych;

b) na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego — 35 złotych;

c) na obszarze województw: pomorskiego i poznańskiego — 40 złotych;

B. bez pomiaru starego stanu posiadania:

a) na obszarze województw wymienionych w p. a) ust. A — 14 złotych;

b) na obszarze województw wymienionych w p. b) ust. A — 22 złote;

c) na obszarze województw wymienionych w p. c) ust. A — 28 złotych.

§ 2. 1) Stawki wymienione w § 1 mogą być podwyższone, jeżeli władza wymierzająca opłaty uzna scalenie za trudne, ze względu na niezbędne czynności prawne lub warunki technicznego wykonania; w szczególności za trudne mogą być uznane scalenia, w których toku przeprowadza się podział wspólnot, zamianę gruntów (p. a) i g) cz. 2 art. 22 i art. 24 ustawy o scalaniu gruntów) lub ekspertyzy i projekty meljoracyjne, których koszty nie zostaną pokryte w opłatach za prace meljoracyjne.

2) Podwyższenie stawek nie może przekraczać:

a) na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, pomorskiego, poznańskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego — 150% stawek określonych w § 1;

b) na obszarze pozostałych województw 100% stawek określonych w § 1.

§ 3. Opłaty wymierzone na podstawie § 1 i 2 mogą być obniżone:

A. nie więcej niż o 75% dla gruntów:

a) które już poprzednio były objęte postępowaniem scaleniowym na innym obszarze scalenia (jako grunty t. zw. różniczan) i zostały z tego tytułu obciążone opłatami;

b) rolniczo nieużytecznych lub prawie zupełnie niezdatnych do uprawy polowej.

B. nie więcej niż o 90% dla gruntów, które w związku ze scaleniem będą objęte pomiarami, lecz same nie będą scalane.

§ 4. 1) Stawki określone w § 1 nie obejmują należności, które uczestnicy scalenia obowiązani są uiścić tytułem zwrotu wydatków specjalnych, a w szczególności:

a) kosztów regulacji dróg (p. f) art. 7 ustawy o scalaniu gruntów);

b) kosztów zastępczego wykonania świadczeń w naturze (art. 13 ustawy o scalaniu gruntów);

c) kosztów zamknięcia regulacji hipotecznej, pokrytych przez urzędy ziemskie (cz. 4 art. 46 ustawy o scalaniu gruntów);

d) kosztów dostarczenia dokumentów (§ 26 rozporządzenia z dnia 27 sierpnia 1928 r. w sprawie wykonywania ustawy o scalaniu gruntów Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 763).

2) Należności określone w cz. 1 ustalane będą w wysokości faktycznie poniesionych wydatków.

II. Zasady wymiaru opłat i należności.

§ 5. 1) Opłaty i należności ponoszą posiadacze gruntów, objętych obszarem scalenia, a jeżeli grunty te stanowią własność Skarbu Państwa, instytucji prawa publicznego lub innej osoby prawnej — władza lub instytucja, pod której zarządem dany grunt się znajduje.

2) Opłaty i należności wymierzane będą w stosunku do obszaru gruntów, posiadanych przed scaleniem; przepis ten nie dotyczy należności wymienionych w p. c) i d) cz. 1 § 4, które wymierzane będą bądź równomiernie wszystkim uczestnikom scalenia bądź w wysokości faktycznie przypadającej na poszczególnych uczestników scalenia; należności wymienione w p. b) cz. 1 § 4 wymierzane będą z zachowaniem przepisów § 25 rozporządzenia z dnia 27 sierpnia 1928 r. w sprawie wykonywania ustawy o scalaniu gruntów.

§ 6. Opłaty za techniczne wykonanie scalenia (§ 1—3) wymierzane będą po ustaleniu stanu posiadania gruntów przed scaleniem (art. 31 ustawy o scalaniu gruntów).

§ 7. Należności z tytułu zwrotu wydatków specjalnych (§ 4) będą wymierzane po dokonaniu danych wydatków. Wymiar może nastąpić w każdym czasie w toku postępowania scaleniowego lub po jego zakończeniu.

§ 8. W toku postępowania scaleniowego, a przed dokonaniem wymiaru opłat, mogą być wymierzane wpłaty tymczasowe. Ogólna suma wpłat tymczasowych wymierzonych uczestnikowi scalenia nie może przekraczać 80% sumy opłat, jakie według przybliżonych obliczeń przypadną na danego uczestnika scalenia przy ostatecznym wymiarze opłat; przed ustaleniem stanu posiadania gruntów przybliżone obliczenia dokonywane będą na podstawie prowizorycznej listy uczestników scalenia (art. 16 ustawy o scalaniu gruntów) lub na podstawie danych, zebranych przez mierniczego w myśl p. h) cz. 1 art. 28 ustawy o scalaniu gruntów. Wpłaty tymczasowe pobrane będą co najmniej

w dwóch ratach, wyznaczonych w odstępach czasu co najmniej 4-miesięcznych, przy czem jedna rata nie może przekraczać 40% przybliżonej sumy opłat, należnych od danego uczestnika scalenia.

III. Zaliczki na poczet opłat.

§ 9. 1) Na poczet opłat za techniczne wykonanie scalenia mogą być w toku postępowania scaleniowego wpłacane dobrowolne zaliczki; urząd ziemski może jednak odmówić przyjęcia zaliczki ze względu na zbyt niską kwotę zaliczki w stosunku do przewidywanej wysokości opłat. Zaliczki mogą być wpłacane przez uczestników scalenia indywidualnie lub grupami; zaliczki mogą być również wpłacane na rachunek uczestników scalenia przez związki komunalne, instytucje kredytowe i t. p. Przy wpłacaniu zaliczki winno być określone, w jaki sposób wpłacane sumy mają być zaliczone na rachunek poszczególnych uczestników scalenia; w braku takiego określenia wpłacone sumy będą zaliczone na rachunek wszystkich uczestników scalenia w stosunku do obszaru gruntów, objętych obszarem scalenia.

2) Jeżeli przy ostatecznym wymiarze opłat okaże się, że wpłacona zaliczka przekracza należną sumę, nadpłacone kwoty będą zaliczone na poczet nieuiszczonych należności przewidzianych w § 4, a w braku takich należności — zostaną zwrócone poszczególnym uczestnikom scalenia.

§ 10. Przyjęte przez urząd ziemski dobrowolne zaliczki będą przy ostatecznym wymiarze opłat zarachowywane w stosunku 105% wpłaconych kwot.

IV. Terminy płatności, odraczanie i ściąganie opłat i należności.

§ 11. O ile nie zostanie zastosowany przepis § 12, opłaty i należności winny być uiszczone jednorazowo w najbliższym terminie 1 listopada lub 1 marca, przypadającym jednak nie wcześniej niż w 2 miesiące po uprawomocnieniu się decyzji powiatowego urzędu ziemskiego, ustalającej wymiar opłat lub po ogłoszeniu decyzji okręgowego urzędu ziemskiego w tym przedmiocie (§ 19).

§ 12. Opłaty i należności mogą być, zależnie od zdolności płatniczej uczestnika scalenia, rozłożone najwyżej na trzy równe raty roczne, wynoszące co najmniej 25 złotych, przy czem termin płatności pierwszej raty ustalony będzie zgodnie z § 11.

§ 13. Od opłat i należności zakredytowanych (§ 12) pobierane będą za czas zakredytowania odsetki w wysokości 4% w stosunku rocznym. Odsetki pobierane będą łącznie z zakredytowaniem sumami opłat lub należności.

§ 14. 1) W razie trudności płatniczych, wynikłych wskutek nieurodzaju, klęsk żywiołowych, śmierci albo ciężkiej choroby dłużnika lub członka jego rodziny, termin, płatności opłat i należności lub poszczególnych ich rat (§ 12) może być odroczone lub też należne w tych terminach sumy mogą być rozłożone do spłaty w terminach późniejszych. W razie zakredytowania opłat i należności (§ 12) odroczenie lub rozłożenie na spłaty nie może obejmować więcej niż jedną ratę roczną. Okres odroczenia lub rozłożenia na raty nie może przekraczać lat dwóch.

2) Za czas odroczenia lub rozłożenia na spłaty nie pobiera się odsetek.

3) Odroczenie lub rozłożenie na spłaty następuje na prośbę uczestnika scalenia lub osoby interesowanej.

§ 15. Nieuiszczone w terminie opłaty i należności będą ściągane w trybie postępowania przymusowego w administracji.

V. Zwalnianie od opłat i należności.

§ 16. 1) Uczestnicy scalenia mogą być zwolnieni w całości lub w części od opłat i należności za wykonanie scalenia, o ile koszty związane z wykonaniem scalenia znajdą pokrycie we wpływach, oznaczonych w p. c) i e) art. 6 ustawy o Funduszu Obrotowym Reformy Rolnej.

2) Zwolnienie od opłat i należności następuje w przypadkach, uzasadnionych względami określonymi w cz. 3 i 4 art. 11 ustawy o scalaniu gruntów; zwolnienie na podstawie cz. 3 art. 11 następuje na wniosek płatnika, zgłoszony przed upływem 14 dni od dnia doręczenia decyzji powiatowego urzędu ziemskiego, ustalającej wymiar opłat; zwolnienie na podstawie cz. 4 art. 11 ustawy o scalaniu gruntów nastąpić może z urzędu w każdym czasie.

VI. Pokrycie kosztów w razie zaniechania scalenia.

§ 17. W razie zaniechania rozpoczętego scalenia wskutek uchwały powziętej przez uczestników scalenia (art. 39 ustawy o scalaniu gruntów) sumy wpłacone z tytułu wymierzonych opłat i należności lub na poczet tych opłat i należności (§ 8 i 9) przez tych uczestników scalenia, którzy powzięli uchwałę, będą zaliczone na poczet należnych od nich kosztów, pozostałym zaś uczestnikom scalenia wpłacone sumy będą w całości zwrócone.

§ 18. Do opłat i należności obciążających uczestników scalenia, którzy powzięli uchwałę o zaniechaniu postępowania scaleniowego, nie stosują się przepisy o rozkładaniu na raty (§ 12) oraz o zwalnianiu od opłat i należności (§ 16).

VII. Właściwość władz.

§ 19. 1) Decyzje co do wymiaru i ustalenia terminów płatności opłat i należności jak również wpłat tymczasowych (§ 8) wydaje powiatowy urząd ziemski.

2) Administrowanie sumami należnymi z tytułu opłat i należności, przyjmowanie zaliczek dobrowolnych na poczet opłat (§ 9) oraz odraczanie terminu płatności (§ 14) — należy do okręgowego urzędu ziemskiego.

3) Decyzje w sprawie zwolnienia od opłat (§ 16) wydaje Minister Rolnictwa i Reform Rolnych na wniosek okręgowego urzędu ziemskiego.

VIII. Postanowienia przejściowe.

§ 20. W sprawach, w których przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego nie zostały wysłane nakazy płatnicze przewidziane w § 19 rozporządzenia z dnia 27 sierpnia 1928 r. w sprawie wykonywania ustawy o scalaniu gruntów (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 763), opłaty i należności za wykonanie scalenia wymierzone będą w trybie i na zasadach rozporządzenia niniejszego.

§ 21. W sprawach, w których zapadły decyzje przedstawocze, lub w których zostały powzięte uchwały ostateczne, a pomiary zostały dokonane przed 21 września 1923 r. — wysokość opłat i należności ustalona będzie w trybie rozporządzenia niniejszego z tem, że:

A. wysokość opłat za techniczne wykonanie scalenia ze sporządzeniem operatu pomiarowego wynosić będzie:

a) z pomiarem stanu posiadania przed scaleniem po 10 złotych od 1 ha gruntów mierzonych;

b) bez pomiaru stanu posiadania przed scaleniem po 7 zł. od 1 ha gruntów mierzonych; gdy zaś w powyższych sprawach pomiary zostały dokonane po 21 września 1923 r. opłaty będą pobierane według stawek określonych w § 1;

B. sumy wpłacone przed dniem 1 stycznia 1923 r. na poczet opłat za powyższe prace scaleniowe, będą zaliczone jako odpowiednia procentowa część należności według norm, obowiązujących w czasie ich uiszczenia; do pozostałej procentowej części należności będą stosowane normy podane w ust. A;

C. sumy, wydane w związku ze scaleniem w powyższych sprawach (ust. A i B) na ekspertyzy meljoracyjne, najem robotników, kupno materiałów i t. p., a niepobrane dotychczas przez urzędy ziemskie od zainteresowanych uczestników scalenia, będą przerachowane na zasadach wyszczególnionych w § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 30, poz. 213).

§ 22. W sprawach zakończonych na podstawie p. a) cz. 2 art. 50 ustawy o scalaniu gruntów opłaty i należności będą wymierzone w stosunku do obszaru gruntów, otrzymanych w wyniku scalenia.

§ 23. W przypadkach przejęcia przez urzędy ziemskie prac powierzonych mierniczym przez rady uczestników scalenia (cz. 2 art. 53 ustawy o scalaniu gruntów), wartość wykonanych prac, określona przez urzędy ziemskie, zostanie zaliczona na poczet opłat za techniczne wykonanie scalenia, wymierzonych na zasadzie rozporządzenia niniejszego.

§ 24. 1) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może wydawać zarządzenia w sprawie przejmowania przez okręgowy urząd ziemski administracji należności za wykonanie scalenia, wymierzonych przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego, a znajdujących się w administracji Państwowego Banku Rolnego.

2) O zmianie sposobu uiszczenia należności przejętych przez urzędy ziemskie w myśl cz. 1 powiadomi płatników Państwowy Bank Rolny.

IX. *Postanowienia końcowe.*

§ 25. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą moc obowiązującą przepisy sprzeczne z rozporządzeniem niniejszem, a w szczególności postanowienia § 14—23, zdanie końcowe § 26, zdanie drugie i trzecie cz. 3 § 60, § 83 i § 84 rozporządzenia Ministrów Reform Rolnych i Sprawiedliwości z dnia 27 sierpnia 1928 r. w sprawie wykonania ustawy, o scalaniu gruntów (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 763) w brzmieniu zmienionem rozporządzeniami z dnia 5 maja 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 334) i z dnia 30 maja 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 485).

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Nakoniecznikow - Klukowski

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki.*

(Dz. U. R. P. z dn. 21 lipca 1932 r. Nr. 55 poz. 415).

OBWIESZCZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 28 czerwca 1933 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 12 marca 1932 r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne.

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 29 marca 1933 r. w sprawie zmian w ustawie z dnia 12 marca 1932 r. o ułatwieniu

spląty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne i w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o segregacji wierzytelności na nieruchomościach ziemskich, parcelowanych w celu spląty uciążliwych zobowiązań (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 271) ogłaszam jednolity tekst ustawy z dnia 12 marca 1932 r. o ułatwieniu spląty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 221) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 816) i ustawą z dnia 29 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 271) oraz wynikających z rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 maja 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 480), a także z zastosowaniem nowej numeracji poszczególnych artykułów.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Nakoniecznikow-Klukowski.

Załącznik do obwieszczenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 28 czerwca 1933 r. (poz. 423).

U S T A W A

z dnia 12 marca 1932 r.

o ułatwieniu spląty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne.

Art. 1.

Celem uzyskania środków pieniężnych na splątę zaległości z tytułu podatków oraz uciążliwych długów właściciele nieruchomości ziemskich, dotknięci trudnościami płatniczymi, dającymi się usunąć drogą odprzedaży całości lub części gruntów, upoważnieni będą do przeprowadzenia parcelacji na oddłużenie w sposób, unormowany niniejszą ustawą, a to na podstawie zaświadczeń, stwierdzających potrzebę i celowość zamierzonej parcelacji.

Art. 2.

Przewidziane w art. 1 zaświadczenia wydawać będą właściwi wojewodowie, decydując według swobodnego uznania na podstawie opinii specjalnych komisyj z udziałem czynnika obywatelskiego i prezesa okręgowego urzędu ziemskiego; skład osobowy tych komisyj, ich organizację, zasady i tryb urzędowania ustali rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 3.

(1) Przy parcelacji, prowadzonej na obszarze mocy obowiązującej ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) w związku z przepisami art. 1 i 2 niniejszej ustawy, stosowany będzie tryb postępowania i zasady, przewidziane w powołanej ustawie o wykonaniu reformy rolnej z tem, że:

1) nie będą stosowane normy, przewidziane w drugim zdaniu części pierwszej i w części drugiej art. 50 ustawy o wykonaniu reformy rolnej, natomiast maksymalne normy przy parcelacji, przeprowadzone w trybie ustawy niniejszej, w miarę potrzeby ustalać będzie Minister Rolnictwa i Reform Rolnych;

2) prawo nabycia działek w trybie art. 45 ustawy o wykonaniu reformy rolnej służyć będzie pracownikom folwarcznym, względnie gracjalistom o tyle tylko, o ile w ciągu miesiąca po wskazanym przez parcelującego terminie dla zgłaszania się nabywców płacą oni tytułem zadatku 10% ceny sprzedażnej; w razie wpłacenia zadatku przez tych nabywców właściciel parcelowanego majątku obowiązany będzie na ich żądanie rozłożyć spłatę reszty ceny kupna w kwocie, nieprzekraczającej 1.000 zł. na okres 10 lat z oprocentowaniem w stosunku 5 od 100 rocznie; za resztę ceny kupna uważa się część ceny sprzedażnej, jaką pozostanie do uregulowania po wpłaceniu zadatku i zaliczeniu na nabytą działkę ewentualnej wierzytelności instytucji kredytu długoterminowego. Pracownikom folwarcznym, którzy nie nabędą ziemi w trybie niniejszego artykułu, właściciel parcelowanej nieruchomości jest obowiązany wypłacić odprawę w kwotach następujących: tym, którzy pracowali u dotychczasowego właściciela parcelowanego majątku lub w tym majątku nie mniej niż 5 lat, a nie więcej niż 6 lat — 250 złotych; którzy przesłużyli nie mniej niż 6 lat, a nie więcej niż 7 lat — 300 złotych; nie mniej niż 7 lat, a nie więcej niż 8 lat — 350 złotych; nie mniej niż 8 lat, a nie więcej niż 9 lat — 400 złotych; nie mniej niż 9 lat, a nie więcej niż 10 lat — 450 złotych; nie mniej niż 10 lat, a nie więcej niż 25 lat — 500 złotych; więcej niż 25 lat według zasad części 3 artykułu 44 ustawy o wykonaniu reformy rolnej;

3) nie będzie wymagane przestrzeganie kolejności nabywców, przewidzianej w art. 51 i 53 ustawy o wykonaniu reformy rolnej;

4) decyzje, zatwierdzające projekt parcelacji oraz wykazy nabywców (cz. 3 art. 65 ustawy o wykonaniu reformy rolnej), będą ostateczne;

5) nie będą stosowane ograniczenia co do wysokości ceny

sprzedaznej przy parcelacji (art. 71 ustawy o wykonaniu reformy rolnej);

6) nie będą wymagane zezwolenia urzędów ziemskich na parcelację (cz. 1 art. 65 ustawy o wykonaniu reformy rolnej), a zaświadczenia, wydawane na podstawie art. 1 i 2 ustawy niniejszej, zastąpią zezwolenia urzędów ziemskich, w szczególności stanowić będą podstawę do ujawnienia w księgach hipotecznych (gruntowych) ostrzeżeń o wszczęciu parcelacji w myśl ustawy z dnia 13 lutego 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 95); w celu ujawnienia tych ostrzeżeń wojewoda, wydając zaświadczenie stronie, drugi egzemplarz tego zaświadczenia prześle równocześnie właściwemu okręgowemu urzędowi ziemskiemu;

7) jeżeli nabywcami są wierzyciele hipoteczni, których prawa zabezpieczone zostały na parcelowanej nieruchomości przed dniem 1 stycznia 1933 r., lub wierzyciele z tytułu należności uprzywilejowanych — ponadto:

a) obszar gruntu, nabywanego przez wierzyciela, może przekraczać normy, wynikające z podstawowych norm władania, ustalonych w art. 4 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej;

b) grunty mogą być nabywane przez kilku wierzycieli na wspólną własność;

c) grunt, nabyty przez wierzyciela, który nie posiada kwalifikacji rolniczych, przewidzianych w art. 52 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej, podlega w całości obowiązkowi parcelacji; wierzycielowi, który posiada te kwalifikacje, służy prawo wyłączenia gruntów od obowiązku parcelacji według art. 4 i 5 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej; w razie nabycia gruntu przez kilku wierzycieli na wspólną własność (pkt. b), prawo do wyłączenia uzależnione będzie od posiadania kwalifikacji przez wszystkich nabywców;

d) wierzyciel może w każdym czasie żądać od właściwego urzędu ziemskiego wydania decyzji, ustalającej, czy wierzyciel ten posiada kwalifikacje, przewidziane w art. 52 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej.

(2) Przy parcelacji, prowadzonej w związku z przepisami art. 1 i 2, na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego:

1) ogólnie użyteczne przedsiębiorstwo osadnicze uprawnione będzie przejąć od pojedynczych właścicieli większych majątków zaofiarowane grunty po cenie umownej;

2) grunty, rozprzedawane przez właścicieli samych w drodze tej parcelacji, nie będą podlegały prawu pierwokupu ogólnie użytecznego przedsiębiorstwa osadniczego (§§ 4 — 11 niem. ustawy osadniczej), o ile okręgowy urząd ziemski zatwierdził umowy kupna-sprzedaży, działając według swobodnego uznania;

3) rozparcelowane w tym trybie grunty nie będą zaliczane do obszaru, ustanowionego w § 12 niem. ustawy osadniczej z dnia 11 sierpnia 1919 r. (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 112, poz. 796).

Art. 4.

W wypadku prowadzonej w związku z przepisami art. 1 i 2 parcelacji gruntów, znajdujących się w posiadaniu dzierżawców, podlegających ochronie na mocy ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 741) w brzmieniu, ustalonym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 września 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 507), właściciel parcelowanej nieruchomości może wzamian za dotychczas posiadane działki dać drobnym dzierżawcom odpowiadające pod względem wartości rolniczej użytki na warunkach, przewidzianych w powołanej ustawie z dnia 31 lipca 1924 r. W tym wypadku dzierżawcy na skutek zarządzenia powiatowego urzędu ziemskiego muszą usunąć się z dotychczasowych działek i objąć w posiadanie dzierżawne wyznaczone im nowe działki.

Art. 5.

(1) Umowy przyrzeczenia sprzedaży gruntów z parcelacji, przeprowadzonej na zasadzie niniejszej ustawy, winny pod rygorem ich nieważności zawierać postanowienia, że wszelkie zadatki i wpłaty gotówkowe, uiszczone przez nabywców na poczet ceny kupna, muszą być składane do ich depozytów w Państwowym Banku Rolnym z tem, że depozyty te nie mogą być przez nabywców wycofane przed rozwiązaniem umowy przyrzeczenia sprzedaży, zaś sprzedawcy wypłacone być mogą tylko na zasadzie postanowień kontraktów kupna-sprzedaży po zatwierdzeniu tych kontraktów przez zwierzchność hipoteczną, względnie po dozwoleniu na ich podstawie wpisów hipotecznych, w razie zaś niedojścia sprzedaży z winy nabywcy na mocy wyroku sądowego, bądź zgodnego wniosku stron.

(2) Z powyższych depozytów podlegają, o ile Minister Skarbu nie zarządzi inaczej, potrąceniu kwoty na pokrycie zaległości podatkowych, określonych w art. 1.

Art. 6.

Wierzycieli, nabywających na mocy niniejszej ustawy grunty z parcelacji, nie dotyczy przewidziany w art. 5 obowiązek wpłacania ceny kupna do depozytu Państwowego Banku Rolnego, a to do wysokości ich należności, obliczonej z odsetkami do dnia przeniesienia tytułu własności na nabywców; należność ta może być zarachowana na cenę kupna.

Art. 7.

Przy parcelacji, prowadzonej z zastosowaniem ustawy niniejszej opłaty w postępowaniu hipotecznem oraz stawki wynagrodzenia, ustalone w taksach dla pisarzy hipotecznych i notariuszów, ulegają obniżeniu o 50%.

Art. 8.

Przy parcelacji, prowadzonej z zastosowaniem ustawy niniejszej, opłata stemplowa od pism, stanowiących tytuł przejścia własności (art. 52 i 58 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 41, poz. 413), wynosić będzie 1% dla gospodarstw, powstałych w wyniku tej parcelacji, których obszar nie przekroczy 60, względnie 75 ha (cz. 2 art. 60 ustawy o wykonaniu reformy rolnej), dla pozostałych zaś gospodarstw opłata ta wynosić będzie 2%.

Opłaty stemplowe według stawek ulgowych wyżej wymienionych będą stosowane jedynie w przypadkach sporządzenia najpóźniej do końca 1933 r. pisma, stanowiącego tytuł przejścia własności.

Art. 9.

Przepisy niniejszej ustawy odnoszą się również do majątków ziemskich, wymienionych w dziale IX ustawy z dn. 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1).

Art. 10.

Upoważnia się Radę Ministrów do ustalania w drodze rozporządzeń na wniosek Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, jakie przepisy niniejszej ustawy, na jakich obszarach Państwa i w jakich terminach tracą moc obowiązującą.

Art. 11.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Sprawiedliwości w zakresie ich właściwości.

Art. 12.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia na całym obszarze Rzeczypospolitej.

(Dz. U. R. P. z dn. 21 lipca 1933 r. Nr. 55, poz. 423).

OBWIESZCZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 28 czerwca 1933 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. w sprawie segregacji wierzytelności na nieruchomościach ziemskich, parcelowanych w celu spłaty uciążliwych zobowiązań.

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 29 marca 1933 r. w sprawie zmian w ustawie z dnia 12 marca 1932 r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne i w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o segregacji wierzytelności na nieruchomościach ziemskich, parcelowanych w celu spłaty uciążliwych zobowiązań (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 271) ogłaszam jednolity tekst rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. w sprawie segregacji wierzytelności na nieruchomościach ziemskich, parcelowanych w celu spłaty uciążliwych zobowiązań (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 654) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych ustawą z dnia 29 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 271), a także z zastosowaniem nowej numeracji poszczególnych artykułów.

Minister Rolnictwo i Reform Rolnych:

Nakoniecznikow-Klukowski.

Załącznik do obwieszczenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 28 czerwca 1933 r. (poz. 424).

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 23 sierpnia 1932 r.

w sprawie segregacji wierzytelności na nieruchomościach ziemskich, parcelowanych w celu spłaty uciążliwych zobowiązań.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i art. 1 lit. a) ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165) postanawiam, co następuje:

Postanowienia ogólne.

Art. 1.

1) W przypadkach stosowania ustawy z dnia 12 marca 1932 r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań, obciążają-

cych gospodarstwa rolne (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 221), wierzytelności hipoteczne na parcelowanej nieruchomości regulowane będą:

a) drogą bezciężarowego wydzielenia parcelowanej części nieruchomości w ramach obowiązujących przepisów prawnych;

b) drogą dobrowolnej segregacji obciążeń na mocy układu, zawartego przez właściciela parcelowanej nieruchomości z wierzycielami;

c) o ile nie zachodzą warunki do regulacji wierzytelności w sposób, określony w pkt. a), b) — drogą przymusowej segregacji obciążeń pomiędzy części nieruchomości, powstałe w wyniku parcelacji (poszczególne działki, zbywane w drodze parcelacji i nie rozparcelowana część nieruchomości).

2) Za wierzytelności w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uznaje się wszelkie prawa rzeczowe, ujawnione w księdze hipotecznej (gruntowej), choćby przez zastrzeżenie (adnotację).

Art. 2.

O ile nie zachodzą warunki do regulacji wierzytelności w sposób, określony w pkt. a) lub b) art. 1, właściciel parcelowanej nieruchomości winien po uzyskaniu zaświadczenia, przewidzianego w art. 2 ustawy z dnia 12 marca 1932 r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne, złożyć okręgowemu urzędowi ziemskiemu wniosek o przeprowadzenie przymusowej segregacji obciążeń (pkt. c) art. 1). Do wniosku należy dołączyć:

a) zaświadczenie wojewody, wydane w myśl art. 2 powołanej ustawy z dnia 12 marca 1932 r.;

b) pełny wyciąg hipoteczny (z wykazu księgi hipotecznej, gruntowej, rejestru wieczystego) parcelowanej nieruchomości;

c) wykaz wierzycieli, z podaniem ich miejsc zamieszkania; o ile w aktach hipotecznych podano prawne miejsce zamieszkania tych osób, należy ponadto dołączyć odpowiednie zaświadczenie władzy hipotecznej;

d) szkic nieruchomości z uwidocznieniem obszaru, przeznaczonego do parcelacji.

Art. 3.

1) Szacunek części nieruchomości, przeznaczonej do parcelacji, oraz części pozostałej ustalany będzie w porozumieniu z właścicielem parcelowanej nieruchomości i na jego koszt przez komisje, powołane w myśl art. 2 wymienionej ustawy z dnia 12 marca 1932 r. przy pomocy biegłych. Szacunek ten winien

być ujawniany w zaświadczeniach, wydawanych przez wojewodów w myśl art. 2 wymienionej ustawy z dnia 12 marca 1932 r.

2) Przy sporządzaniu szacunku w myśl cz. 1 należy brać pod uwagę ceny możliwe do osiągnięcia przy parcelacji danej nieruchomości, przy równoczesnym uwzględnieniu przeciętnych cen sprzedażnych w pięcioleciu 1926/27 — 1930/31 w najbliższej okolicy za podobne nieruchomości.

Art. 4.

Przymusowa segregacja nie może być dokonana w przypadkach, w których suma obciążeń, istniejących na parcelowanej nieruchomości w dacie wpisu ostrzeżenia (adnotacji), o udzieleniu zezwolenia na parcelację, jest wyższa od sumy szacunku części nieruchomości, nie ulegającej parcelacji (art. 3) i cen sprzedażnych obszaru parcelowanego (cz. 2 art. 8).

Segregacja przymusowa.

Art. 5.

1) Podział wierzytelności z tytułu hipotek, zabezpieczających listy zastawne lub obligacje oraz z tytułu pożyczek długoterminowych, udzielonych przez instytucje kredytu długoterminowego, winien być dokonany w ten sposób, aby w ramach postanowień statutu i przepisów szacunkowych danej instytucji oraz postanowień umownych, dotyczących lokaty papierów, emitowanych przez daną instytucję, możliwie największa część wierzytelności przypadła na działki, zbywane w drodze parcelacji. Instytucja nie jest jednak obowiązana do przeniesienia części pożyczki na taką działkę, na którą przypadłaby suma niższa niż 1.500 złotych.

2) Kredyty gotówkowe, udzielone przez banki państwowe i zabezpieczone w pierwszej połowie wartości nieruchomości, będą segregowane przez te banki.

Art. 6.

1) Segregacji wierzytelności instytucyj kredytu długoterminowego dokonywają te instytucje na żądanie parcelującego lub okręgowego urzędu ziemskiego. Segregacja winna być dokonana i operat, dotyczący segregacji, doręczony okręgowemu urzędowi ziemskiemu w ciągu miesiąca od daty złożenia instytucji kredytu długoterminowego projektu parcelacji, zatwierdzonego wykonałnem orzeczeniem.

2) W razie niedokonania segregacji w terminie, określonym w cz. 1, parcelującemu służy prawo zwrócenia się do okrę-

gowego urzędu ziemskiego, który opracuje projekt segregacji na koszt tych instytucyj, przyczem tryb określony w art. 14—16 ma odpowiednie zastosowanie. Okręgowy urząd ziemski winien wezwać instytucję kredytu długoterminowego do wzięcia udziału przez swego przedstawiciela w opracowaniu projektu segregacji; nieobecność tego przedstawiciela nie wstrzymuje jednak czynności okręgowego urzędu ziemskiego.

3) Przepisy niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do segregacji wierzytelności, wymienionych w cz. 2 art. 5.

Art. 7.

Przy segregacji wierzytelności, niewymienionych w art. 5, stosowana będzie zasada, że poszczególne wierzytelności przenosi się w całości na jedną z części nieruchomości, powstałych w wyniku parcelacji, lub o ile okaże się to niemożliwe, na najmniejszą ich ilość.

Art. 8.

1) Segregację wierzytelności, niewymienionych w art. 5, należy dokonywać w ten sposób, aby przy uwzględnieniu obciążenia poszczególnych części nieruchomości rozsegregowanymi wierzytelnościami instytucyj kredytu długoterminowego:

a) każda wierzytelność, zabezpieczona na parcelowanej nieruchomości w granicach $\frac{1}{2}$ sumy szacunku części nieruchomości, nie ulegającej parcelacji (art. 3) oraz cen, sprzedażnych działek, powstałych w wyniku parcelacji,—mieściła się w $\frac{1}{2}$ ceny sprzedażnej działki, na którą przypadnie, a jeżeli zabezpieczona zostanie na nieparcelowanej części nieruchomości — w $\frac{1}{2}$ szacunku tej części;

b) każda wierzytelność, zabezpieczona na parcelowanej nieruchomości w granicach $\frac{2}{3}$ sumy szacunku części nieruchomości, nie ulegającej parcelacji (art. 3), oraz cen sprzedażnych działek, powstałych w wyniku parcelacji,—mieściła się w $\frac{2}{3}$ ceny sprzedażnej działki, na którą przypadnie, a jeżeli zabezpieczona zostanie na nieparcelowanej części nieruchomości — w $\frac{2}{3}$ szacunku tej części.

2) Za cenę sprzedażną w rozumieniu cz. 1 uważa się cenę, wskazaną w zatwierdzonym projekcie parcelacji. Jeżeli jednak cena ta będzie wyższa od szacunku, przewidzianego w art. 3, okręgowy urząd ziemski może przy sporządzeniu segregacji przyjąć za podstawę cenę wszystkich lub niektórych działek, obniżoną stosownie do wysokości szacunku.

Art. 9.

Jeżeli na poszczególną część nieruchomości, powstałą w wyniku parcelacji, przeniesiona zostanie więcej niż jedna wie-

rzytelność, kolejność zabezpieczenia ustalana będzie w ten sposób, że wierzytelności, wymienione w pkt. a) cz. 1 art. 8 zabezpieczone będą z pierwszeństwem przed wierzytelnościami, wymienionymi w pkt. b) cz. 1 tegoż artykułu, te zaś wierzytelności zabezpieczone będą z pierwszeństwem przed wszelkimi innymi wierzytelnościami. W obrębie każdej z tych grup wierzytelności pierwszeństwo hipoteczne będą miały te wierzytelności, które na parcelowanej nieruchomości miały wyższy stopień hipoteczny.

Art. 10.

Wierzycielom, w kolejności miejsc hipotecznych na nieruchomości parcelowanej, służy w granicach postanowień art. 7 prawo wyboru części nieruchomości, powstałych w wyniku parcelacji, pod zabezpieczenie swoich wierzytelności.

Art. 11.

W przypadku, gdy na nabywcę części nieruchomości, powstałej z parcelacji, zatwierdzony został (cz. 3 art. 65 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej) wierzyciel hipoteczny lub wierzyciel z tytułu należności uprzywilejowanych, pozostali wierzyciele mogą korzystać z przewidzianego w art. 10 prawa wyboru działki o tyle tylko, o ile wykonanie tego prawa nie ograniczy możliwości przeniesienia na tę działkę, zgodnie z art. 8, wierzytelności nabywcy.

Art. 12.

1) Okręgowy urząd ziemski przystępuje do segregacji wierzytelności, nie wymienionych w art. 5, po zatwierdzeniu wykonanym orzeczeniem projektu parcelacji, i po przeprowadzeniu segregacji wierzytelności, wymienionych w art. 5. O ile wszczęte zostało postępowanie sądowe, przewidziane w art. 18—19, okręgowy urząd ziemski wstrzyma czynności segregacyjne do czasu zakończenia tego postępowania.

2) Przed rozpoczęciem czynności segregacyjnych (art. 13) okręgowy urząd ziemski wystąpi do właściwego sądu hipotecznego z wnioskiem o dokonanie wpisu ostrzeżenia (adnotacji) o przystąpieniu do segregacji wierzytelności hipotecznych. Ostrzeżenie to (adnotacja) ma ten skutek, że od daty tego ostrzeżenia (adnotacji) wszelkie późniejsze zmiany stanu hipotecznego tak co do własności, jak i obciążeń pozostaną bez wpływu na przebieg postępowania segregacyjnego. Ostrzeżenie to (adnotacja) ulega wykreśleniu z chwilą ujawnienia w księdze hipotecznej (gruntowej) tytułów, wymienionych w art. 16; za

zgoda okręgowego urzędu ziemskiego ostrzeżenie (adnotacja) może być wykreślona w każdym czasie.

3) Segregacja sporządzona będzie według stanu księgi hipotecznej (gruntowej) w dacie wpisu ostrzeżenia (adnotacji), przewidzianego w cz. 2.

Art. 13.

Przystępując do sporządzenia segregacji, okręgowy urząd ziemski wezwie wierzycieli do stawienia się w określonym terminie, celem dokonania prawa wyboru części nieruchomości, powstałych w wyniku parcelacji (art. 10). Wezwania winny być doręczone co najmniej na siedem dni przed tym terminem. Wezwania te wysyłane będą listami poleconymi pod podanymi przez wierzycieli adresami. Niestawienie się w wyznaczonym terminie uważane będzie za zrzeczenie się prawa wyboru działki.

Art. 14.

1) Segregację, sporządzoną w myśl cz. 2 i 3 art. 6 i art. 7—13 ustala okręgowy urząd ziemski orzeczeniem. W treści tego orzeczenia winna być zawarta również segregacja wierzytelności hipotecznych, dokonana w myśl cz. 2 art. 5 i cz. 1 art. 6.

2) Orzeczenia okręgowego urzędu ziemskiego są ostateczne i nie podlegają zaskarżeniu do Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Jednak osoby interesowane, które uważają, że prawa ich orzeczeniem okręgowego urzędu ziemskiego w części ustalającej segregację, sporządzoną w myśl cz. 2 i 3 art. 6 i art. 7—13 zostały naruszone, mogą w ciągu czternastu dni po doręczeniu im odpisu orzeczenia okręgowego urzędu ziemskiego zwrócić się do sądu o ponowne dokonanie segregacji. Po upływie tego terminu, o ile nie zgłoszono wniosku o wszczęcie postępowania sądowego (cz. 1 art. 15), orzeczenia okręgowego urzędu ziemskiego stają się wykonalnymi.

Art. 15.

1) Podania do sądu o ponowne dokonanie segregacji winny być w terminie, wskazanym w cz. 2 art. 14, składane do okręgowego urzędu ziemskiego, który po dołączeniu akt postępowania przed urzędami ziemskimi niezwłocznie przesyła sprawę do sądu.

2) W okręgach sądów apelacyjnych w Lublinie, Warszawie i Wilnie segregację przeprowadza sąd w trybie postępowania incydentalnego, na pozostałym zaś obszarze w trybie po-

stępowania niespornego. Właściwym do przeprowadzenia segregacji jest sąd właściwy dla postępowania przy przymusowej sprzedaży parcelowanej nieruchomości. Sąd dokonywając segregacji, może za podstawę orzekania przyjąć wyniki postępowania przed urzędami ziemskimi.

3) Od podań, wnoszonych w myśl cz. 1, pobierany będzie wpis stosunkowy w wysokości $1/2\%$ od łącznej sumy segregowanych wierzytelności, nie wyższy jednak niż od sumy szacunku części nieruchomości, zbywanej w drodze parcelacji. Powyższe wpisy będą pobierane w pierwszej i drugiej instancji, a w instancji kasacyjnej (rewizyjnej) połowa tych wpisów niezależnie od kaucji kasacyjnej.

Art. 16.

Wykonalne orzeczenie okręgowego urzędu ziemskiego (art. 14), jak również prawomocne orzeczenie sądowe (art. 15) stanowią tytuł do ujawnienia w księgach hipotecznych (gruntowych) wszelkich praw i zmian w istniejących prawach, zgodnie z treścią orzeczenia.

Koszty postępowania.

Art. 17.

1) Po wydaniu orzeczenia w myśl cz. 1 art. 14 lub po umorzeniu postępowania w myśl art. 21, okręgowy urząd ziemski ustali koszty sporządzenia segregacji oraz koszty postępowania przed urzędami ziemskimi; koszty te obciążają właściciela nieruchomości. Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w drodze rozporządzenia ustalić ryczałtowe stawki opłat, pobieranych przez urzędy ziemskie za dokonanie segregacji w myśl rozporządzenia niniejszego. Należności powyższe wpływają na dochód części parcelacyjnej funduszu obrotowego reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 26, poz. 236).

2) Okręgowy urząd ziemski może uzależnić wszczęcie postępowania, przewidzianego w rozporządzeniu niniejszem, od złożenia przez właściciela nieruchomości zaliczki na koszty określone w cz. 1 w wysokości, oznaczonej przez okręgowy urząd ziemski.

Postępowanie sądowe, poprzedzające ustalenie stanu obciążeń.

Art. 18.

O ile na parcelowanej nieruchomości istnieją obciążenia, wymienione w pkt. a) do g) niniejszego artykułu, wówczas

w celu umożliwienia ścisłego ustalenia stanu obciążeń tej nieruchomości, właściciel po uzyskaniu zaświadczenia, przewidzianego w art. 2 ustawy z dnia 12 marca 1932 r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne, winien złożyć do sądu okręgowego, właściwego według miejsca położenia nieruchomości, podanie o dokonanie następujących czynności:

a) przerachowanie na złote zobowiązań hipotecznych, podlegających przerachowaniu w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 30, poz. 213);

b) oszacowanie praw rzeczonych (ciężarów), których wartość pieniężna nie jest ujawniona, przyczem oszacowanie winno być dokonane według zasad, ustalanych w rozporządzeniach Ministrów: Sprawiedliwości, Rolnictwa i Reform Rolnych, wydawanych na podstawie cz. 3 art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1927 r. o uregulowaniu ciężarów i wierzytelności, ciążących na przymusowo wykupionych nieruchomościach ziemskich (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 3, poz. 22);

c) zwolnienie części nieruchomości, przeznaczonej do parcelacji od praw dożywotniego użytkowania, o ile stwierdzone będzie, że osoby, którym prawa te służą, są nieznane z miejsca pobytu i o ile właściciel nieruchomości udowodni lub uprawdopodobni, że osoby te przynajmniej od 10 lat z praw tych nie korzystały;

d) skreślenie służebności gruntowych, które wygasły lub stały się bezprzedmiotowe, o ile skreślenie to nie narusza kompetencji władz ziemskich, określonych w rozporządzeniach Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 74 i 75);

e) skreślenie kaucyj hipotecznych zabezpieczających zobowiązania, co do których dłużnik udowodni, że wygasły lub wierzyciel nie udowodni, że powstały; nie dotyczy to jednak kaucyj hipotecznych, zabezpieczających zobowiązania, których termin wykonania jeszcze nie nastąpił;

f) zastąpienie wpisem hipoteki (prawa zastawu) kaucyj hipotecznych, zabezpieczających zobowiązania, z których tytułu powstało dla wierzyciela określone roszczenie;

g) ustalenie sumy zobowiązań, zabezpieczonych przez wpis zastrzeżenia, o ile suma ta nie została we wpisie ujawniona.

Art. 19.

Podania, składane w myśl art. 18, będą rozpatrywane przez sąd okręgowy jednoosobowo, poza zwykłą kolejnością spraw.

Do właściwości sądowej oraz trybu postępowania mają zastosowanie postanowienia cz. 2 art. 15, przy czem w postępowaniu tem stosowane będą następujące uproszczenia:

a) postanowienie sądu, kończące postępowanie, podlega zaskarżeniu do sądu apelacyjnego w terminie czternastu dni; skarga kasacyjna (rewizyjna) od orzeczenia, wydanego w II instancji, nie służy;

b) w przypadkach, w których kodeks postępowania cywilnego przewiduje doręczenie przez obwieszczenie publiczne, doręczenie to uważa się za dokonane z upływem czternastu dni od wywieszenia w budynku sądowym.

Art. 20.

Od podań, wnoszonych do sądu w myśl art. 18 w sprawach, wymienionych w pkt. b) do g), pobierany będzie wpis stały w wysokości 30 zł. od każdego prawa, objętego podaniem — oddzielnie w każdej instancji (art. 19), — a w sprawie, wymienionej w art. 18 w pkt. a) — według obowiązujących przepisów o opłatach sądowych w sprawach, związanych z przera-
chowaniem wierzytelności prywatno-prawnych.

Postanowienia końcowe.

Art. 21.

W każdym stadium postępowania, przewidzianego w rozporządzeniu niniejszem, właściciel parcelowanej nieruchomości może przedstawić układ, zawarty ze wszystkimi osobami interesowanymi w przedmiocie dobrowolnej segregacji lub bezciężarowego wydzielenia parcelowanego obszaru. Układ ten powinien być złożony w formie wymaganej dla oświadczeń, ujawnianych hipotecznie. Ujawnianie tego układu w księdze hipotecznej (gruntowej) następuje ze stopniem hipotecznym ostrzeżeń (adnotacyj), dokonanych w myśl art. 2 ustawy z 13 lutego 1932 r. o ujawnianiu hipotecznem zezwoleń na parcelację (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 95) lub cz. 2 art. 12 rozporządzenia niniejszego. Złożenie takiego układu powoduje umorzenie będącego w toku postępowania.

Art. 22.

1) Osoby, których wierzytelności ulegają przymusowej segregacji, mają prawo wystąpić do właściwego sądu z powództwem przeciwko właścicielowi nieruchomości:

a) bądź o zabezpieczenie części wierzytelności, przypadających na parcelowaną część nieruchomości, na innym majątku właściciela tej nieruchomości;

b) bądź o spłatę części ich wierzytelności, przypadających na parcelowaną część nieruchomości, jeżeli spłata może być dokonana z posiadanych przez właściciela, poza parcelowanym majątkiem, środków bez zachwiania jego egzystencji gospodarczej; — w obu przypadkach — jeśli przeprowadzenie segregacji utrudnia znacznie ściąganie wierzytelności.

2) Postępowanie, przewidziane w cz. 1, nie wstrzymuje postępowania, unormowanego rozporządzeniem niniejszem.

Art. 23.

1) W przypadku zastosowania rozporządzenia niniejszego nie mają mocy prawnej:

a) rygory, zakazujące segregacji wierzytelności;

b) rygory, zakazujące przedterminowej lub częściowej spłaty wierzytelności, przyczem postanowienie to nie dotyczy instytucyj kredytu długoterminowego.

2) Rygory, zakazujące zbywania obciążonego gruntu przed spłaceniem wierzytelności, nie mają mocy prawnej w razie zbycia gruntu w drodze parcelacji.

3) Toczące się postępowanie spadkowe nie przerywa postępowania, unormowanego w rozporządzeniu niniejszem i nie stanowi przeszkody do ujawnienia w księgach hipotecznych (gruntowych) zmian w istniejących prawach na podstawie tytułów, uzyskanych w trybie rozporządzenia niniejszego. W przypadku śmierci osoby, będącej stroną w postępowaniu, unormowanym rozporządzeniem niniejszem, sąd na wniosek okręgowego urzędu ziemskiego wyznaczy kuratora masy spadkowej, któremu służyć będą wszelkie uprawnienia kuratora spadku wakującego.

Art. 24.

Opłaty w postępowaniu hipotecznem oraz stawki wynagrodzenia, ustalone w taksie dla pisarzy hipotecznych za czynności, dokonywane na podstawie tytułów, uzyskanych w trybie rozporządzenia niniejszego, ulegają obniżeniu o połowę.

Art. 25.

1) Jeżeli wierzytelności, które w wyniku segregacji przypadną na działki zbyte w drodze parcelacji, lub poszczególne

ich raty kapitalne, będą wymagalne już w dniu przepisania prawa własności na nabywców lub stałyby się wymagalne w okresie trzech lat od tej daty, — okręgowy urząd ziemski władny będzie na wniosek nabywcy odroczyć ich płatności na lat pięć, licząc od daty przepisania tytułu własności działki na nabywcę. Odroczenie to nie rozciąga się na odsetki od tych wierzytelności.

2) Od chwili wpisu ostrzeżenia (adnotacji) o udzieleniu zezwolenia na parcelację aż do jego wykreślenia, nie może być z wyjątkiem przymusowego prawa zastawu wszczęta egzekucja z nieruchomości, będącej przedmiotem postępowania, unormowanego w rozporządzeniu niniejszem, jednak wierzyciele hipoteczni mogą w celu przeprowadzenia egzekucji z części nieulegającej parcelacji, zgłosić wniosek o wydzielenie hipoteczne tej części nieruchomości, przy czem związane z tem koszty ponosi wnioskodawca.

3) Postanowienia cz. 1 i 2 nie dotyczą wierzytelności instytucji kredytu długoterminowego.

Art. 26.

Sumy, składane do depozytu Państwowego Banku Rolnego w myśl powołanej ustawy z dnia 12 marca 1932 r. oraz rozporządzenia niniejszego, podlegają oprocentowaniu w wysokości nie niższej, aniżeli wkłady składane na rachunek bieżący w tymże Banku.

Art. 27.

1) Z kwot, wpłaconych przez nabywców do depozytu Państwowego Banku Rolnego w myśl art. 5 ustawy z dnia 12 marca 1932 r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne, mogą być za zgodą tych nabywców wypłacone właścicielowi na koszty parcelacji oraz na spłaty zaległych rat instytucji kredytu długoterminowego lub innych uciążliwych zobowiązań sumy, jakie okręgowy urząd ziemski uzna na ten cel za niezbędne. Zgoda nabywców nie będzie wymagana, jeżeli sumy, przez nich wpłacone, będą przez właściciela parcelowanej nieruchomości zabezpieczone w sposób, który okręgowy urząd ziemski uzna za dostateczny.

2) Parcelujący, który sum wpłaconych mu przez nabywców nie złoży do depozytu Państwowego Banku Rolnego w przeciągu czternastu dni od ich otrzymania, podlega karze aresztu do 6 tygodni i grzywny do 3.000 zł., albo jednej z tych kar. Rozpoznawanie tych przestępstw należy do władz administracyjnych.

Art. 28.

W przypadkach stosowania rozporządzenia niniejszego nie będzie miał zastosowania art. 57 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1).

Art. 29.

Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i Skarbu w zakresie ich właściwości.

Art. 30.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(Dz. U. R. P. z dn. 21 lipca 1933 r. Nr. 55, poz. 424).

150.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH**

z dnia 14 czerwca 1933 r.,

wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Komunikacji i Opieki Społecznej o uzupełnieniu rozporządzenia z dnia 9 stycznia 1928 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych.

Na podstawie art. 17 i 112 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 673) zarządza się, co następuje:

§ 1. Do rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 9 stycznia 1928 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Skarbu i Komunikacji w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 167) wprowadza się następujące uzupełnienie:

Po § 215 dodaje się nowy § 215 a, następującej treści:

„Wojewoda za zgodą Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych może zarządzić badanie i tuberkulinizację bydła rogatego na oznaczonym przez siebie obszarze.

Wykonanie powyższych czynności może być powierzone właściwym izbom rolniczym w myśl zasad załącznika Nr. 5“.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Nakoniecznikow-Klukowski

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

Minister Komunikacji: *M. Butkiewicz*

Minister Opieki Społecznej: *Hubicki*.

(Dz. U. R. P. z dn. 28 lipca 1933 r. Nr. 58, poz. 435).

151.

POZA WYŻEJ WYMIENIONEMI UKAZAŁY SIĘ NASTĘPUJĄCE
USTAWY I ROZPORZĄDZENIA.

Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych i Ministrem Przemysłu i Handlu z dn. 17 czerwca 1933 r. o sprostowaniu błędu w rozporządzeniu z dn. 9 grudnia 1932 r. o dozorcze nad mlekiem i jego przetworami (Dz. U. R. P. z dn. 4.VII. 1933 r. Nr. 47, poz. 378).

Rozporządzenie Ministra Skarbu, wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości z dn. 6 czerwca 1933 r. w sprawie zmiany w statucie Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego w Poznaniu. (Dz. U. R. P. z dn. 7.VII. 1933 r. Nr. 49, poz. 386).

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 4 lipca 1933 r. o ustalaniu sumy listów zastawnych, podlegających umorzeniu w latach 1933 i 1934. (Dz. U. R. P. z dn. 8.VII. 1933 r. Nr. 50, poz. 391).

Rozporządzenie Ministrów: Komunikacji i Skarbu z dn. 12 maja 1933 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie wykonania ustawy o Państwowym Funduszu Drogowym. (Dz. U. R. P. z dn. 13.VII. 1933 r. Nr. 52, poz. 397).

Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 11 lipca 1933 r. o ważności niewykorzystanych pozwoleń Ministerstwa Skarbu, wydanych na podstawie rozporządzenia z dn. 28 kwietnia 1933 r. o ulgach celnych na sandacze, szczupaki i leszcze. (Dz. U. R. P. z dn. 13.VII. 1933 r. Nr. 52, poz. 399).

Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 30 czerwca 1933 r. o uldze celnej na odpadki bawełniane. (Dz. U. R. P. z dn. 15.VII. 1933 r. Nr. 53, poz. 404).

Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 14 lipca 1933 r. w sprawie zwrotu ceł przy wywozie zbóż, produktów przemiału i słodu. (Dz. U. R. P. z dn. 15.VII. 1933 r. Nr. 53, poz. 406).

Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 31 maja 1933 r. w sprawie częściowej

zmiany art. 15 rozporządzenia Ministrów: Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dn 11 czerwca 1920 r. o taryfie celnej (Dz. U. R. P. z dn. 21.VII. 1933 r. Nr. 55, poz. 417).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 7 lipca 1933 r. w sprawie zwolnienia od opłat stemplowych pism, wiążących się z działalnością Banku Akceptacyjnego. (Dz. U. R. P. z dn. 21.VII. 1933 r. Nr. 55, poz. 418).

Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 14 lipca 1933 r. o dalszem przedłużeniu terminu ważności rozporządzenia z dn. 22 kwietnia 1932 r. w sprawie zwrotu ceł przy wywozie bekonów i szynek. (Dz. U. R. P. z dn. 21.VII. 1933 r. Nr. 55, poz. 419).

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dn. 1 lipca 1933 r. w sprawie zmiany instrukcji dla powiatowych wydziałów hipotecznych w województwach wschodnich. (Dz. U. R. P. z dn. 21.VII. 1933 r. Nr. 55, poz. 420).

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 12 lipca 1933 r. w sprawie kosztów egzekucyjnych oraz taksy dla notariuszów, prowadzących licytację nieruchomości, egzekwowanych we własnym zakresie przez Państwowy Bank Rolny. (Dz. U. R. P. z dn. 21.VII. 1933 r. Nr. 55, poz. 421).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 26 czerwca 1933 r. w sprawie częściowej zmiany rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 14 marca 1930 r. o postępowaniu celnem. (Dz. U. R. P. z dn. 22.VII. 1933 r. Nr. 56, poz. 427).

Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 27 lipca 1933 r. w sprawie zwrotu ceł przy wywozie niektórych przetworów mięsnych. (Dz. U. R. P. z dn. 31.VII. 1933 r. Nr. 59, poz. 445).

Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 27 lipca 1933 r. w sprawie zwrotu ceł przy wywozie mięsa wieprzowego, wołowego, cielecego i baraniego. (Dz. U. R. P. z dn. 31.VII. 1933 r. Nr. 59, poz. 446).

Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 27 lipca 1933 r. w sprawie zwrotu ceł przy wywozie gotowych wyrobów włókienniczych. (Dz. U. R. P. z dn. 31.VII. 1933 r. Nr. 59, poz. 447).

Rozporządzenie Ministra Poczty i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dn. 22 lipca 1933 r. o przesyłkach listowych urzędowych oraz w postępowaniu cywilnem i karnem. (Dz. U. R. P. z dn. 31.VII. 1933 r. Nr. 59, poz. 448).

Zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 1 lipca 1933 r. w sprawie wyboru radców przez społeczne organizacje rolnicze do rady Wołyńskiej Izby Rolniczej. (Monitor Polski z dn. 14.VII. 1933 r. Nr. 159, poz. 197).

Zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 22 lipca 1933 r. w sprawie wyboru radców przez społeczne organizacje rolnicze do rady Białostockiej Izby Rolniczej. (Monitor Polski z dn. 31.VII. 1933 r. Nr. 173, poz. 212).

PISMO OKÓLNE MINISTERSTWA R. i R. R.

Nr. L. F. 51/88/32 z dnia 9 sierpnia 1932 r.

w sprawie wydzierżawiania obiektów, pozostających w przejściowej administracji O. U. Z.

Ponieważ normy czynszu, pobieranego przez Okręgowe Urzędy Ziemskie za wydzierżawione działki ziemi, będące w przejściowej administracji urzędu, nie zawsze odpowiadają obecnym warunkom gospodarczym i nie zawsze dostosowane są do indywidualnych wartości wydzierżawianych działek, Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych poleca przed zawarciem nowej umowy dzierżawnej lub przed prolongowaniem starej poddać szczegółowemu zbadaniu dochodowość wydzierżawionego obiektu, biorąc pod uwagę wydajność gleby, stan zagospodarowania, odległość od rynku zbytu, ceny za produkty rolne i za inwentarze i t. p. czynniki, wpływające na ustalenie siły płatniczej danego dzierżawcy.

Przy indywidualnem określeniu w powyższy sposób wysokości tenuty dzierżawnej winien Okręgowy Urząd Ziemski kierować się ponadto wysokością aktualnie pobieranych czynszów za podobne objekty w najbliższej okolicy przez prywatnych właścicieli, inne władze państwowe lub samorządowe.

Ustalony w sposób powyższy czynsz może Okręgowy Urząd Ziemski w wypadkach wyjątkowych obniżyć o 25%, o ile odnośny obiekt został wydzierżawiony na cele ogólne, jak szkolne, gminne, kościelne, na pola doświadczalne, szpitale, obozy letnie, zakłady opiekuńcze, domy ludowe i t. p.

Umowy dzierżawne winny być w zasadzie zawierane z kandydatami finansowo silniejszymi i dającymi pełne gwarancje, że odnośny obiekt należycie zagospodarują i z przyjętych umową dzierżawną zobowiązań terminowo się wywiążą. Przy wydzierżawianiu obiektu w drobnych działkach należy dążyć do tego, aby dzierżawcami byli, w miarę możliwości, przyszli nabywcy tych działek.

Jednocześnie Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych upoważnia Okręgowe Urzędy Ziemskie do:

- 1) prolongowania dzierżawcom spłaty tenuty dzierżawnej (względnie rozłożenia jej na raty);
- 2) cesji praw dzierżawnych w ręce odpowiedniego, a zwłaszcza silniejszego finansowo kandydata;

3) obniżenia wysokości ustalonego umową lub przetargiem czynszu w razie stwierdzenia, iż dzierżawca w dotychczasowej wysokości tenuty dzierżawnej opłacać nie jest w stanie.

W sprawie wydzierżawiania gospodarstw wzorowych na terenie województw: pomorskiego, poznańskiego i śląskiego obowiązuje nadal zarządzenie N. F. 51.69.32 z dn. 23.VII. 1932 r.

(—) *St. Łączyński*,
Kierownik Departamentu.

Otrzymują wszystkie Okręgowe Urzędy Ziemskie.

153.

PISMO OKÓLNE MINISTERSTWA R. i R. R.
Nr. Agr. XI. 1/335/33 z dn. 20 czerwca 1933 r.

*w sprawie obniżenia tenuty dzierżawnej gruntów, pozostających
w przejściowej administracji O. U. Z.*

Nawiązując do pisma okólnego z dn. 9.VIII. 1932 r. Nr. 5/51/88/32 w sprawie wydzierżawiania obiektów, pozostających w przejściowej administracji Okręgowego Urzędu Ziemskiego i w uzupełnieniu p. 3 powyższego pisma — Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych upoważnia Okręgowy Urząd Ziemski do obniżania czynszów dzierżawnych również za lata ubiegłe w tych wyjątkowych wypadkach, gdy czynsz ten został ustalony w wysokości, nie odpowiadającej warunkom gospodarczym danego okresu.

Obniżenie czynszu dzierżawnego za lata ubiegłe może nastąpić po uprzednim stwierdzeniu wspólnie z przedstawicielem Urzędu Wojewódzkiego, iż obowiązująca dzierżawcę tenuta, ustalona czy to w umowie, czy na skutek przetargu, nie odpowiada warunkom gospodarczym danego okresu (lat ubiegłych), przyczem winny być wzięte pod uwagę konjunktury cen w tym czasie oraz wysokość tenuty, pobierana w okolicy za podobne objekty w tym okresie czasu, za który Okręgowy Urząd Ziemski obniża tenutę dzierżawną. Zarządzenie niniejsze odnosi się jedynie do tych gruntów, na które umowy dzierżawne zawierane były przez Urzędy Ziemskie.

Zarządzenie niniejsze nie dotyczy czynszów dzierżawnych już uiszczonych.

(—) *K. Kasiński*,
Podsekretarz Stanu.

Otrzymują wszystkie Okręgowe Urzędy Ziemskie.

PISMO OKÓLNE MINISTERSTWA R. i R. R.

Nr. M. I. 1/19 z dn. 3 lipca 1933 r.

*w sprawie programu prac z działu wodno-prawnego w O. U. Z.
i starostwach powiatowych.*

Przy rozpatrywaniu spraw z działu wodno-prawnego, przedkładanych przez urzędy podwładne, tudzież przy kontroli tego działu dokonywanej w tych urzędach, zauważyło Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych, że Okręgowe Urzędy Ziemskie i starostwa powiatowe niejednokrotnie nie umieją ułożyć programu swych prac w tym dziale; pomijają częstokroć okoliczność, że niektóre sprawy z zakresu gospodarki wodnej pozostają w tak ścisłej łączności ze sobą, że mogą być regulowane tylko łącznymi zarządzeniami władz, nie baczą wreszcie na to, że pewne sprawy, ze względu na ich większe życiowe znaczenie, należy załatwiać możliwie rychło, podczas gdy załatwianie innych można bez zbytej szkody dla nich i dla interesu publicznego odłożyć na później. Oczywiście byłoby bardzo pożądane, ażeby wszystkie sprawy były załatwiane przez urzędy szybko, Ministerstwo zdaje sobie jednak sprawę, że wobec nagromadzonych zaległości, a szczupłości ilości pracowników jest to dziś w wielu wypadkach niemożliwe.

Ażeby ułatwić władzom podwładnym wprowadzenie pewnego systemu i programu w omawianym dziale pracy, Ministerstwo udziela następujących wytycznych, zaznaczając, że pewne odstępstwa od tychże, z powodów uznanych przez władze załatwiające te sprawy za uzasadnione, są oczywiście dopuszczalne:

I. W pierwszym rzędzie należy załatwiać sprawy wodne, dotyczące udzielenia pozwolenia na podstawie art. 45 ustawy wodnej. Będą tu podpadały (przykładowo): sprawy nowych zakładów piętrzących wodę, urządzeń zapobiegających zanieczyszczeniu i t. p. Wychodzi się bowiem z założenia, że idzie przy tego rodzaju sprawach o stworzenie przedsiębiorstw nowych, zwykle pożytecznych z punktu ekonomicznego, których rychłe powstanie jest w interesie publicznym normalnie pożądane.

Szczególnie ważne w tym dziale będzie możliwie rychłe przeprowadzenie dochodzeń i wydanie orzeczeń przewidzianych w art. 45 ust. 3 ustawy wodnej przy projektach regulacyjnych i meljoracyjnych, podejmowanych przez Państwo, samorządy lub inne czynniki prawa publicznego. W ogromnej większości będą to w dzisiejszych stosunkach roboty, prowadzone z funduszków meljoracyjnych i Funduszu Pracy.

Również w związku z wymienionymi robotami należy niezwłocznie przystąpić do ustalenia linii brzegów regulowanych wód w myśl art. 6 i 109 ustawy wodnej oraz do przygotowania projektów statutów, względnie rozporządzeń wojewodów stosownie do postanowień art. 13 ustawy z dnia 26 października 1921 r. o popieraniu publicznych przedsiębiorstw meljoracyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 671) w brzmieniu noweli z dn. 23 czerwca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 524).

II. O ile chodzi o ustalanie praw dawnych (art. 252 ustawy wodnej), należy pamiętać, że praw tych zgłoszono w całym Państwie około 10.000, z czego ustalono dotąd nieznaczną ilość. Jakkolwiek można oczekiwać, że w przyszłości, wobec nabytego doświadczenia władz wodnych dalsza praca w tym kierunku pójdzie znacznie szybciej, to niemniej trzeba się liczyć z faktem, że potrwa ona jeszcze szereg lat.

Sprawy ustalania dawnych praw wodnych należy podzielić odpowiednio kategorjami i do załatwienia pilniejszych z nich przystąpić odrazu, inne zaś odłożyć na okresy dalsze.

W szczególności, jako bardziej pilne należy traktować:

1. Sprawy tych praw dawnych, których dotychczasowe wykonywanie wywołuje uzasadnione skargi. Typowymi będą tu: sprawy młynów wywołujących zabagnienie większych obszarów (tak często spotykane w nizinnych okolicach kraju), sprawy zakładów przemysłowych, zanieczyszczających wody płynące.

2. Sprawy praw dawnych, przywiązanych do zakładów wodnych istniejących na odcinkach wód, względnie na terenach, na których ma się przeprowadzić regulację, względnie większe roboty meljoracyjne. Z reguły bowiem prawa tych zakładów będą do pewnego stopnia kolidowały z projektami regulacyjnymi i meljoracyjnymi i muszą być bądź cofnięte, bądź ograniczone, co oczywiście, jako dopuszczalne tylko za odszkodowaniem, musi obciążyć koszty regulacji i winno być przy układaniu kosztorysów tych robót wzięte zgóry pod uwagę. Może zresztą okazać się w pewnych wypadkach, że istniejący, a przeszkadzający regulacji zakład wodny nie ma dawnego prawa wodnego i że tem samem może być usunięty bez odszkodowania.

3. Sprawy praw dawnych, przywiązanych do zakładów i urządzeń, będących przeszkodą dla żeglugi i spławu. W tym kierunku należy przedewszystkiem ustalić — ewentualnie po zasięgnięciu opinii czynników zainteresowanych w utrzymaniu żeglugi i spławu — które odcinki wód płynących są dla żeglugi i spławu specjalnie ważne. W tym kierunku miarodajne będą żądania i opinie Ministerstwa Komunikacji i jego organów (państwowych zarządów wodnych), dyrekcji lasów państwo-

wych, izb rolniczych, izb przemysłowych i handlowych, organizacji przemysłowców drzewnych i t. d.

4. Sprawy tych praw dawnych, których rychłe ustalenie leży w wyraźnym interesie strony, jakkolwiek dla interesu publicznego byłoby bez większego znaczenia.

III. Należy przy regulowaniu stosunków wodnych mieć stale na uwadze, że pewne sprawy wodne są tak ściśle połączone z innymi, że muszą być łącznie rozstrzygane. Wogóle cała gospodarka wodna musi być traktowana jako do pewnego stopnia nierozłączna całość. Każda bowiem zmiana w górnym biegu wody wywołuje reakcję na bieg dolny i odwrotnie i z tych względów należy, w miarę możliwości, sprawy zakładów wodnych na jednej młynówce lub na danym odcinku rzeki załatwiać równocześnie.

Dużą pomocą dla zorientowania się w całości zagadnień wodnych w pewnym terenie mogą być mapy pogładowe z oznaczeniem na nich istniejących i projektowanych zakładów wodnych, wykonanych i projektowanych robót regulacyjnych i meljoracyjnych, obszarów spółek wodnych i związków wałowych i t. d. Należy więc przystąpić, o ile to nie zostało już dokonane, do zakładania takich map.

Mając na uwadze powyższe wytyczne, zechcą Okręgowe Urzędy Ziemskie i Starostwa Powiatowe przystąpić do opracowania dla swych okręgów programu prac w dziale wodno-prawnym na okres jednego roku i program ten w głównych zarysach przesłać Ministerstwu do wiadomości do dn. 1 września r. b. Wraz z programem należy podać przynajmniej w cyfrach przybliżonych ilość spraw wodno-prawnych, dotąd niezakończonych, znajdujących się w poszczególnych urzędach (Okręgowych Urzędach Ziemskich i starostwach), z podziałem tychże spraw (przynajmniej ważniejszych) według ich rodzajów na sprawy: 1) o uprawnienia z art. 45, 2) o ustalenie praw dawnych, 3) o zawiązanie spółek wodnych, 4) inne sprawy dotyczące spółek, 5) wreszcie sprawy inne.

Również należy podać ilość uprawnień wodnych, wpisanych w poszczególnych starostwach do ksiąg wodnych według stanu na 1 lipca r. b.

Niezależnie od tego, ze względu na zamierzoną nowelizację ustawy wodnej i rozporządzeń na jej podstawie wydanych, Ministerstwo uważa za pożądane, ażeby Okręgowe Urzędy Ziemskie i Starostowie nadsyłać w przyszłości Ministerstwu swoje uwagi co do dostrzeżonych przez siebie braków i niedomagań obecnie obowiązujących przepisów, dołączając zarazem wnioski, w jakim kierunku uważają nowelizację za potrzebną.

Okręgowe Urzędy Ziemskie zechcą na podstawie niniejszych wskazówek wydać starostom powiatowym odpowiednie instrukcje.

(—) *K. Kasiński,*

Podsekretarz Stanu.

Otrzymują: wszystkie Urzędy Wojewódzkie i Okręgowe Urzędy Ziemskie z wyjątkiem Katowic.

155.

PISMO OKÓLNE MINISTERSTWA R. i R. R.

Nr. Agr. XIV. 5/428/33 z dn. 6 lipca 1933 r.

w sprawie wydzielania gruntów na ogólne cele państwowe przy parcelacji majątków państwowych.

Przy wydzielaniu w drodze parcelacji (p. c art. 47 i p. d lit. B cz. 1 art. 60 ustawy z dn. 28.XII. 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej) gruntów państwowych na ogólne cele państwowe — należy zasadniczo kierować się wskazówkami, ustalonymi w § 126 proj. instrukcji parcelacyjnej (Dz. U. M. R. R. Nr. 19/1927). Wyłączenia takie winny następować w myśl zgłoszonego przez urząd państwowy wniosku, jednakże po uprzednim przedstawieniu sprawy Panu Wojewodzie. O ile okaże się kolizja zapotrzebowań na jedne i te same grunty kilku urzędów państwowych winno nastąpić uzgodnienie tych poszczególnych zapotrzebowań. W razie niemożności uzgodnienia rozstrzygnie sprawę Wojewoda.

Jeżeli wpłyną wnioski o wydzielenie gruntów na omawiane cele o obszarach, przekraczających przewidziane w projekcie instrukcji parcelacyjnej normy, to w tych wypadkach sprawa ewentualnego przydzielenia rzeczonych gruntów winna być, po uzyskaniu stanowiska Pana Wojewody, nadesłana do Ministerstwa dla powzięcia decyzji.

W wyjątkowych wypadkach mogą Urzędy Ziemskie we własnym zakresie odstępować od zasad podanych wyżej i przeznaczać większe obszary na ogólne cele państwowe, a mianowicie, gdy objekty państwowe, znajdujące się w dyspozycji Urzędów Ziemskich, z uwagi na istniejące na nich zabudowania i inne urządzenia gospodarcze nie mogą być dzielone na mniejsze osady, a musi być w nich pozostawiony obszar, przekra-

czający normy wyłączeń, przewidzianych dla ogólnych celów państwowych. Gospodarstwa takie mogą być sprzedane jako gospodarstwa wzorowe w myśl postanowień cz. 3 art. 60 ustawy z dn. 28.XII. 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej, lub przeznaczone na ogólne cele państwowe w myśl ewentualnie zgłoszonego przez właściwy urząd państwowy wniosku; podobnie Okręgowy Urząd Ziemski może odstąpić od powyższych zasad i przeznaczać większe obszary na ogólne cele państwowe w wypadkach, gdy sprawa dotyczy będących w dyspozycji Urzędów Ziemskich gruntów, nie nadających się na cele reformy rolnej (np. nieużytki). W wypadkach, gdy wpłynię odpowiedni wnioski o przeznaczenie wskazanych wyżej gruntów (grunty, nie nadające się na cele reformy rolnej lub stanowiące gospodarstwa wzorowe) na jakikolwiek specjalny cel państwowy, należy uzyskać stanowisko Pana Wojewody, czy nie zachodzi ewentualna potrzeba przydzielenia tych gruntów na inne cele państwowe. Jeżeli okaże się, że zgłoszone grunty, o obszarze nieprzekraczającym 60, względnie 75 ha (lit. B cz. 2 art. 60 ust. z dn. 28.XII. 1925 r. o wyk. reformy rolnej), nie są potrzebne dla innych ogólnych celów państwowych, to grunty te będą mogły być przydzielone temu urzędowi państwowemu, który odnośny wniosek złożył. W przeciwnym razie winno nastąpić uzgodnienie poszczególnych zapotrzebowań, o ile wzajemnie kolidują one ze sobą. W razie niemożności uzgodnienia rozstrzygnie sprawę Wojewoda.

Jeżeli zgłoszone na ogólne cele państwowe objekty przekraczają swym obszarem 60, względnie 75 ha, ostateczne przeznaczenie takich terenów na ogólne cele państwowe może nastąpić tylko na podstawie decyzji Ministerstwa.

W/z. Kierownika Departamentu
(—) *M. Kiedrzyński.*

Otrzymują wszystkie Okręgowe Urzędy Ziemskie.

156.

PISMO OKÓLNE MINISTERSTWA R. i R. R.

Nr. P. XXVI. 1/2039/33 z dn. 28 lipca 1933 r.

w sprawie trybu sprzedaży działek specjalnych.

Ministerstwo przypomina, że zgodnie z § 339 projektu instrukcji parcelacyjnej w razie sprzedaży znajdujących się na